पश्चिम विदर्भातील सर्वाधिक खपाचे अग्रगण्य सायं दैनिक

सिटी न्यूज सुपरफास्ट

यवतमाळ ■ वर्ष १ ■ अंक ५५ ■ रविवार दि. १९ जुलै २०२६ ■ मुल्य ३ रुपये ■ पुष्ठे ४

■ RNI No.- MAMAR/ 26 /A4531 ■ Postal Regn. No. AKL DN /283 / 2024-2026 http://epaper.citynewssuperfast.com

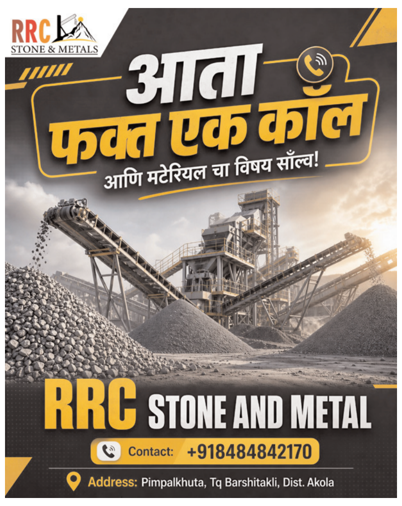

» थोडक्यात

पीव्ही. सिंधू जपान ओपन जिंकणारी पहिली महिला!

मुंबई : भारताची स्टार बॅडमिंटनपटू पीव्ही. सिंधू हिने जपान ओपन सुपर ७५० स्पर्धेत अफलातून कामगिरी करत इतिहास रचला आहे. अंतिम फेरीत तिने जपानच्या आणि माजी विश्वविजेत्या अकेन यामागुचीवर मिळवलेल्या धडाकेबाज विजयामुळे सिंधूच्या कारकिर्दीचे जणू दुसरे पुनरागमन झाले आहे. तिने कट्टर प्रतिस्पर्ध्याचा २१-१७, २१-१७ अशा सरळ गेममध्ये पराभव केला आणि 'जपान ओपन सुपर ७५०'चे विजेतेपद पटकावले आहे. पीव्ही. सिंधू हिने आपल्या या देदीप्यमान कामगिरीने देशासह क्रीडाविश्वात मोठा आनंदाचं वातावरण आहे. विशेष बाब म्हणजे या विजयासह सिंधू जपान ओपनचे विजेतेपद जिंकणारी पहिली भारतीय खेळाडू ठरली आहे.

....

घाटमाथ्यासह मराठवाडा विदर्भात हायअलर्ट!

मुंबई : राज्यभरात गेल्या दोन दिवसांपासून पावसाने हजेरी लावली आहे. शनिवारी मुंबईसह मध्य महाराष्ट्र मराठवाडा आणि विदर्भात जोरदार पावसाचा इशारा देण्यात आला होता. आजही बहुतांश भागांमध्ये पावसाचे अलर्ट देण्यात आले आहेत. रविवारी पुणे, अहिल्यानगर यासह बीड, परभणी, हिंगोली या जिल्ह्यांना पावसाचे येलो अलर्ट देण्यात आले आहेत. बहुतांश विदर्भात जोरदार पावसाचा इशारा देण्यात आला. वाशिम, बुलढाणा, अकोला, अमरावती, यवतमाळ, वर्धा, नागपूर, भंडारा, चंद्रपूर, गोंदिया, गडचिरोली जिल्ह्यांनाही येलो अलर्ट देण्यात आला आहे.

....

रवींद्र धंगेकरसह पत्नीवर अटकेची टांगती तलवार!

पुणे : पुण्यातील बांधकाम व्यावसायिक खलील शेख यांच्या आत्महत्याप्रकरणात आता माजी आमदार आणि शिंदे गटाचे नेते रवींद्र धंगेकर यांच्या अडचणीत मोठी वाढ झाली आहे. या प्रकरणात गेल्या काही दिवसांपासून रवींद्र धंगेकर आणि त्यांच्या पत्नीवर अटकेची टांगती तलवार आहे. पोलिसांनी खलील शेख आत्महत्याप्रकरणात धंगेकर पती-पत्नीसह दहाजणांविरोधात गुन्हा दाखल केला होता.

साखर 50 रुपये किलो

सर्वसामान्यांच्या खिशाला कात्री, तर मधुमेह रुग्णांना आनंद

इथेनॉलच्या वाढत्या वापरामुळे भाव कडाडले

प्रतिनिधी १९ जुलै

अकोला : सर्वसामान्यांच्या स्वयंपाकघरातील हक्काची गोडी आता चांगलीच महागली आहे. बाजारात साखरेच्या दराने पन्नाशी पार केली असून, सध्या साखर ५० रुपये किलो या दराने विकली जात आहे. एका दिवसात ४ ते ५ रुपयांची दरवाढ झाल्याची धक्कादायक माहिती मिळाली आहे.

या दरवाढीमुळे एका बाजूला सर्वसामान्य ग्राहकांच्या खिशाला मोठी चाट बसली आहे, तर दुसऱ्या बाजूला या दरवाढीचे काही

गृहिणींचे बजेट पार कोलमडले आहे. केवळ घरातील चहा किंवा गोडधोडच नाही, तर हॉटेल व्यावसायिक, मिठाई विक्रेते आणि बेकरी चालकांनाही या दरवाढीचा मोठा फटका बसला आहे. आधीच महागाईने कंबरडे मोडले असताना आता साखरही पन्नाशी पार गेली आहे. सणासुदीच्या काळात गोड खाणेही आता ठेवावे लागणार आहे. या भाव वाढीने चहाच्या टपऱ्यांवरील चहा आणि हॉटेल मधील गोड पदार्थांचे दरवाढ अटळ असल्याची माहिती प्राप्त झाली आहे. साखरेचे भाव वाढल्याने सर्वसामान्यांच्या आवाक्याबाहेर जात आहे,' अशी प्रतिक्रिया एका महिला ग्राहकाने दिली.

अनपेक्षित आणि रंजक परिणामही पाहायला मिळत आहेत. महागाईचा मोठा फटका ग्राहकांना बसणे सुरु झाले आहे. या महिन्यात सारख ५५ रुपये किलो झाल्यास आश्चर्य वाटू नये अशी काय ती स्थिती आहे. तर सण समारंभात साखर ही ६० रुपये किलोवर स्थिरावले. गणेशोत्सव, दसरा, दिवाळीत साखरचे भाव स्थिरावतील अशी आशा व्यक्त केली जात आहे. साखर पन्नास रुपये किलो झाल्याने सर्वसामान्यांच्या तोंडचे पाणी पळवले आहे. आता या कडू गोड वास्तवाचा सामना करत ग्राहकांना आपल्या जिभेवर आणि खिशावर नियंत्रण

'इथेनॉल' ठरले मुख्य कारण

» गेल्या काही काळापासून इंधनामध्ये इथेनॉलचे मिश्रण करण्याचे प्रमाण झपाट्याने वाढले आहे. केंद्र सरकारच्या पर्यावरणपूरक धोरणांमुळे ऊस उत्पादक कारखान्यांचा कल आता साखर उत्पादनापेक्षा इथेनॉल निर्मितीकडे अधिक वाढला आहे. उसाचा रस आणि मळीचा वापर मोठ्या प्रमाणावर इथेनॉल बनवण्यासाठी होत असल्याने, बाजारात साखरेचा पुरवठा काहीसा मर्यादित झाला आहे. मागणी आणि पुरवठ्यातील याच गणितामुळे साखरेचे भाव ५० रुपयांवर पोहोचले आहेत.

डायबेटिज वाल्यांना आनंद, जिभेला लागणार विराम!

» या भाववाढीचा एक सकारात्मक किंवा गमतीशीर पैलू म्हणजे मधुमेहाच्या रुग्णांमध्ये पसरलेला आनंद! साखरेचे भाव गगनाला भिडल्यामुळे घरात साखरेचा वापर कमी होणार, हे उघड आहे. यामुळे साखर खाणाऱ्यांच्या 'जिभेला आपोआप विराम' मिळणार आहे. साखरेचा खप कमी झाल्यामुळे आरोग्याविषयी जागरूक असणारे आणि मधुमेह असलेले रुग्ण मिश्किलपणे या वाढीचे स्वागत करत आहेत. किंमत वाढल्यामुळे का होईना, पण डॉक्टरांनी सांगितलेले पथ्य आता सक्तीने पाळले जाईल, अशी मिश्किल टिप्पणी सोशल मीडियावरही पाहायला मिळत आहे.

बनावट गुटखा फॅक्टरी प्रकरण

'दादाराव' यांच्या आदेशाने प्रकरण थंडावले !

प्रतिनिधी १९ जुलै

अकोला : ईफीड्रीईन प्रकरणात बार्शिटाकळीतील एका गोदाम मालकाच्या विरोधात गुन्हा दाखल झाला होता. त्याला अद्याप दिलासा मिळाला नाही. बनावट गुटखा फॅक्टरी प्रकरणाचे मुख्य आरोपी गौरव शर्मा फरार आहे. असे असताना या प्रकरणातील काही आरोपीना अटक पुर्व जामीन मिळाल्याची माहिती आहे. आरोपी कोर्टात येण्यापुर्वी या आरोपीची माहिती पोलिसांना होती काय, यावर आता प्रश्न उपस्थित केले जात आहे. चर्चा सुरु असल्याचे सूत्रांचे म्हणणे आहे. पोलिसांच्या मवाळ भूमिकेमुळे आरोपीला जामीन मिळाल्याची चर्चा शहरात रंगली आहे. तर दुसरीकडे 'दादाराव' इफेक्टमुळे किंवा आदेशामुळे आरोपींना जामीन मिळाल्याचा दावा नाव गोपनीय ठेवण्याच्या अटीवर विश्वसनीय सूत्रांनी केला आहे. बनावट गुटखा फॅक्टरीच्या दोन वेगवेगळ्या गोदाम मालकांसाठी वाशिम सोडून दादाराव यांनी अकोल्यात तळ ठोकला आहे. त्यामुळे काही आरोपीना अटकपुर्व जामीन मिळाल्याची चर्चा या सर्व प्रकरणात आहे. मुख्य आरोपी अटक नसताना इतरांच्या अटकपुर्व जामीनास विरोध का केला गेला की नाही, अशी विचारणा व चर्चा होत आहे.

दोन बनावट गुटखा फॅक्टरी प्रकरणात कोणाचे पैसे गुंतले आहे याचा तपास का होत नाही. एका फॅक्टरीत हळदीसाठी गोदाम दिले होते. दूसरी फॅक्टरी ही आरोपीच्या

नेमक्या कुठल्या कारणाने टाळतोय मकोका ?

» अकोल्यात दोन बनावट गुटखा फॅक्टरीवर कारवाई झाली. यातील एक कारवाई एफ डी ए ने केली. तर दूसरी एल सी बी ने केली. असे असताना या दोन्ही प्रकरणात महाराष्ट्र संघटीत गुन्हेगारी नियंत्रण कायदा लागू करण्यात न आल्याने अकोल्यात नाही तर संपूर्ण राज्यात आश्चर्य व्यक्त केले जात आहे. कारण, राज्यात पहिल्यांदाच गुटखा निर्मितीचे कारखाने समोर आले आहेत. गुटखा प्रकरणात, अन्न व औषध प्रशासनाचे आयुक्त यांनी १२ जून २०२६ रोजी सरसकट मकोका कायद्याखाली गुन्हा दाखल करण्याचे आदेश दिले होते. पण, त्या आदेशाकडे अकोल्यातील अन्न व औषध प्रशासन विभाग आणि अकोला पोलिस यांनी का दूर्लक्ष केले. अशी विचारणा होत आहे. आयुक्तांच्या १२ जून च्या आदेशानंतर मुंबई उच्च न्यायालयाच्या नागपूर खंडपीठाने मकोका कायद्यातील कलम २३ चे पालन केल्याशिवाय थेट कारवाई करता येणार नाही असे स्पष्ट केले होते. मो.इक्बाल मो. शफी यांच्या प्रकरणात उच्च न्यायालयात पुढील सुनावणी २४ जुलै २०२६ रोजी होणार आहे. कलम २३ नुसार मकोका कायद्याचे पालन करताना उपमहानिरिक्षक (डीआयजी) किंवा त्यावरुन वरिष्ठ दर्जाचा पोलिस अधिकाऱ्याची पुर्व परवानगी त्याच बरोबर तपास उपअधीक्षक दर्जाच्या खालील अधिकाऱ्याला करता येणार नाही. संयुक्त कारवाई पथकात अन्न सुरक्षा अधिकारी असतील. अशा प्रकारे पुर्व परवानगी घेऊन गुटखा फॅक्टरी प्रकरणात पहिला मकोका अकोल्यात लागू शकतो. फक्त अकोल्यातील तपास यंत्रणेची इच्छा त्यासाठी असावी आणि अन्न व औषध प्रशासनाच्या अधिकाऱ्यांनी आयुक्त तुकाराम मुंढेंच्या आदेशाचे पालन केल्यास ते शक्य आहे.या सर्व प्रकरणात राज्याचे आयुक्त तुकाराम मुंढे यांच्याशी सिटी न्यूज सुपरफास्ट नं संपर्क करण्याचा प्रयत्न केला असता तो झाला नाही.

काकाला गोदामासाठी भाड्याने दिल्याचा दावा केला गेला. गुटखा फॅक्टरी प्रकरणात असे दावे प्रतिदावे केले जात आहे. या दाव्यांमुळे गोदाम भाड्याने घेणाऱ्या काकाच्या विरोधात गुन्हा का दाखल झाला नाही, त्या काकाचा उल्लेख आरोपींमध्ये का नाही. याचा खुलासा अकोला पोलिस करतील काय. एकूणच हे प्रकरण गुंडाळण्याच्या हालचाली वेगाने सुरु असून या प्रकरणात पुढे काही होणे नाही, या अर्थपूर्ण चर्चांनी प्रकरणात तपास यंत्रणेवरचा विश्वास उडत चालल्याचे चित्र आहे. या सर्व प्रकरणात निर्माण झालेल्या विविध प्रश्नांचे उत्तरे अन्न व औषध प्रशासन, अकोला पोलिस, स्थानिक गुन्हे शाखा देईल काय, अशी विचारणा सर्व सामान्य अकोलेकर करत आहे. या सर्व प्रकरणात राज्याचे आयुक्त तुकाराम मुंढे यांच्याशी संपर्क करण्याचा प्रयत्न केला असता तो झाला नाही.

फिट केस यंत्रणा नापास

» अकोल्यात दोन बनावट गुटखा फॅक्टरीवर धाडी पडल्या. या धाडीत गुटखा बंदीनंतर गुटखा निर्मितीची पहिली फॅक्टरी राज्यात सापडली. ती पण, बनावट गुटख्याची. या दोन्ही प्रकरणात वरिष्ठांची परवानगी घेत मकोका दाखल करता आला असता. पण, तो झाला नाही. गुटखा निर्मिती येथे होत होती. गुटखा वितरणाचे जाळे येथे दिसून आले. गुटखा निर्मितीचे सिंडिकेट येथे उघड झाले. गुटखा वितरणाची जाळे तपासात समोर आले असते. त्याच बरोबर गोदामात कारवाई केल्याने गोदामात मालाचा साठा देखील सापडला. गुटखा निर्मिती, साठा, वितरण या तिन्ही गोष्टींचा उलगडा अकोल्यात झाला. मकोका साठी फिट केस असताना ती न झाल्याचे आश्चर्य तपास यंत्रणेतील वरिष्ठांना आहे. इतकेच नाही तर स्वतःच्या उदरनिर्वाहाच्या उद्योगासाठी एम आय डी सी जागा देते. एम आय डी सी च्या नियमानुसार जागा भाड्याने देता येत नाही. जागा भाड्याने देण्या विषयीची परवानगी संबंधितांनी घेतली होती काय अशी ही विचारणा उद्योजक करत आहे. उद्योगासाठी सबसिडी घेत सरकारला फसवल्याचे चित्र असताना तिथे भलताच उद्योग सुरु केल्याचे दोन सरकारी धाडीत समोर आले आहे.

'भारताची दुसरी स्वातंत्र्य चळवळ', रुग्णालयातून!

20 जुलैला संसदेवर मोर्चाचा इशारा

वृत्तसंस्था १९ जुलै

नवी दिल्ली : पर्यावरणवादी कार्यकर्ते सोनम वांगचुक यांना काल १८ जुलै रोजी जंतर मंतर येथे उपोषण करत असताना बळजबरीने उचलून रुग्णालयात नेण्यात आलं. त्यामुळे २० जुलै रोजीचा नियोजित संसदेवरील मोर्चा पुढे ढकलण्यात येणार का, असा प्रश्न निर्माण झाला होता. मात्र, त्यांनी हा नियोजित मोर्चा

खासगी रुग्णालयात उपचारांची मागणी

दरम्यान, सोनम वांगचुक यांच्या पत्नीने सफदरजंग रुग्णालयातील उपचारांवर अविश्वास दाखवला आहे. त्यामुळे त्यांनी उच्च न्यायालयात याचिका करून सोनम वांगचुक यांना खासगी रुग्णालयात दाखल करण्याची मागणी केली आहे. 'सफदरजंग सरकारी रुग्णालयावरील माझा विश्वास उडाला आहे. रुग्णालयाने आम्हाला सांगितले की वांगचुक यांच्या पोटॅशियमची पातळी २.९ पर्यंत खाली आली आहे आणि ही बाब चिंताजनक व जीवघेणी असल्याचं म्हटलं आहे. तरीही, त्यांच्या सार्वजनिक आरोग्य बुलेटिनमध्ये, त्यांनी सोयीस्करपणे नेमका आकडा वगळला आणि केवळ 'पोटॅशियमची पातळी कमी होत आहे' असा उल्लेख केला. एका स्वतंत्र प्रयोगशाळेच्या चाचणीत ही पातळी ३.५ आढळली, जी सामान्य मर्यादेत आहे.

काढण्याचे आवाहन केले आहे. महत्त्वाचे म्हणजे हा मोर्चा म्हणजे भारताची दुसरी स्वातंत्र्य चळवळ असेल असंही त्यांनी म्हटलंय. याबाबतचा संदेश त्यांनी त्यांच्या पत्नीमार्फत एक्स पोस्टवर पाठवल्याची माहिती कॉंग्रेस जनता पार्टीने दिली आहे.

नीट'चा निकाल; पालकांची कोर्टात जाण्याची तयारी!

प्रतिनिधी १९ जुलै

बीड : 'नीट यूजी २०२६' पुनर्परीक्षेचा निकाल जाहीर झाल्यानंतर, बीड जिल्ह्यातील काही विद्यार्थी आणि त्यांच्या पालकांनी अधिकृत 'ओएमआर' उत्तरपत्रिका आणि 'एनटीए'ने (नॅशनल टेस्टिंग एजन्सी) जारी केलेले अंतिम स्कोअर कार्ड यामधील गुणांच्या फरकाचा मुद्दा उपस्थित केला आहे. या संदर्भात गुणांच्या फेरपडताळणीसाठी मुंबई उच्च न्यायालयाच्या औरंगाबाद खंडपीठात याचिका दाखल करणार असल्याचे त्यांनी सांगितले.

बीड जिल्ह्यातील विद्यार्थी सोहम नितीन गवते याला अधिकृत ओएमआर शीट्च्या मूल्यांकनानुसार ५२२ गुण मिळणे अपेक्षित होते; मात्र त्याच्या अंतिम स्कोअर कार्डवर अवघे ९५ गुण दर्शवण्यात आले आहेत.

संविधान कुठे उरले आहे- खा. राऊत

फुटीर खासदारांच्या गटाला लोकसभा अध्यक्षांची मंजुरी!

प्रतिनिधी १९ जुलै

मुंबई : सर्वोच्च न्यायालयाने ४० आमदारांच्या आमच्या प्रलंबित प्रकरणाचा निकाल दिला असता, तर वारंवार देशात पक्ष फोडले गेले नसते. देशात लोकशाहीवर बलात्कार करून हत्या होत आहे. संविधान कुठे उरले आहे? दहाव्या परिशिष्टात कुठल्याही पक्षफुटीला किंवा विलीनीकरणाला मान्यता नाही. मग लोकसभा अध्यक्षांनी ६ फुटीर खासदारांच्या गटाला मान्यता कशी दिली?' असा सवाल ठाकरे गटाचे नेते आणि खासदार संजय राउत यांनी उपस्थित केला.

शिवसेना उद्धव बाळासाहेब ठाकरे पक्षाला दिल्लीतून एक मोठा धक्का बसला आहे.

ठाकरेंच्या शिवसेनेतून बंडखोरी करत उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांच्या शिवसेनेत प्रवेश केलेल्या ६ खासदारांच्या गटाला लोकसभा सचिवालयाने आणि लोकसभा अध्यक्ष ओम बिर्ला यांनी अधिकृत मान्यता दिली आहे. या निर्णयावर खा. संजय राउत यांनी अत्यंत तीव्र शब्दांत न्यायव्यवस्था आणि केंद्र सरकारवर हल्लाबोल केला आहे. तसेच उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांच्यावर थेट निशाणा साधताना राउत म्हणाले, 'एकनाथ शिंदे म्हणजे आचार्य विनोबा भावे नाहीत. दाढी जरी असली तरी ते आचार्य विनोबा भावे नाहीत. ते बोलतील ते सत्य आणि नीतिमत्तेचे आहे असे नाही. ते मशालीवर निवडून आलेले ६ लोक तुम्ही ५० कोटींना विकत घेतले. ते चांगले की वाईट हे सोडून द्या, हे गद्दार आहेत. यात कोणते शौर्य, नीतिमत्ता आणि लोकशाही आहे?

देशातील पहिला भू-औष्णिक वीज प्रकल्प होतोय लडाखमध्ये!

सर्वात उंचीवरील खोल विहीर; स्वच्छ ऊर्जा मोहिमेत एक ऐतिहासिक टप्पा

जगातील सर्वात आव्हानात्मक वातावरणात काम!

प्रकल्प अभियंत्यांनी दिलेल्या माहितीनुसार, ४०० मीटर खोलीवर कमाल १३५ अंश सेल्सिअस तापमानाची नोंद झाली आहे. पुढील चाचण्या सुरू असून, एक मेगावॅट प्रकल्पाच्या संचालनासाठी आणखी जास्त तापमान मिळण्याची आशा आहे. अत्यंत विषम हवामान, खडतर भूप्रदेश आणि मर्यादित कार्यकाळ अशा जगातील सर्वात आव्हानात्मक वातावरणात हे काम करण्यात आले.

वृत्तसंस्था १९ जुलै

लेह : भारताच्या स्वच्छ ऊर्जा मोहिमेत एक ऐतिहासिक टप्पा गाठत लडाख प्रशासनाने 'पुगा व्हॅली'या प्रांतात देशातील पहिल्या भू-औष्णिक (जिओथर्मल) विहिरीचे लोकार्पण केले आहे. समुद्रसपाटीपासून १४,००० फूट उंचीवर १,००० मीटर खोलीच्या दोन विहिरी यशस्वीरित्या कार्यान्वित करण्यात आल्या असून, या भागात भारतातील पहिला भू-औष्णिक वीज प्रकल्प उभारण्याच्या दिशेने हे एक अत्यंत महत्त्वाचे पाऊल असल्याचे अधिकाऱ्यांनी सांगितले. लडाख प्रशासनाने पुगा व्हॅली या थंड वाळवंटी प्रदेशात १४,००० फूट उंचीवर १,००० मीटर खोलीच्या दोन विहिरी खोदल्या आहेत.नायब राज्यपाल व्ही. के. सक्सेना यांच्या हस्ते या महत्त्वाकांक्षी प्रकल्पाचे उद्घाटन करण्यात आले. या दोन्ही विहिरी पुगा येथील या मेगावॅट क्षमतेच्या प्रायोगिक भू-औष्णिक वीज प्रकल्पाच्या यशस्वी अंमलबजावणीसाठी अत्यंत महत्त्वपूर्ण आहेत. हा भारताचा पहिला प्रात्यक्षिकस्तरीय भू-औष्णिक वीज प्रकल्प असणार आहे. लडाख प्रशासन, लडाख स्वायत्त पर्वतीय विकास परिषद (एलएएचडीसी) लेह आणि ओएनजीसी एनर्जी सेंटर यांच्यातील त्रिपक्षीय सामंजस्य कराराची मुदत संपल्यामुळे या प्रकल्पाला मोठा फटका बसला होता.

भोंदू अशोक खरातसह पत्नी कल्पनाविरुद्ध ईडीकडून मनी लॉन्ड्रिंगचा ठपका!

प्रतिनिधी १९ जुलै

नाशिक : जिल्ह्यासह राज्यभरात आपल्या काळ्याकृत्यांनी मागील काही दिवसांपूर्वी चर्चेत आलेल्या भोंदू अशोक खरात याने दैवी अवतार असल्याचा दावा करत अनेक भक्तांची ठिकठिकाणी आर्थिक फसवणूक व लैंगिक शोषण केल्याचा धक्कादायक प्रकार उघडकीस आला होता. याप्रकरणी अंमलबजावणी संचालनालयाच्या (ईडी) मुंबई येथील विभागीय कार्यालयाने त्याच्यासह पत्नी संशयित कल्पना खरात व अन्य चार जणांविरोधात 'मनी लॉन्ड्रिंग'चा ठपका ठेवला आहे. येथील विशेष न्यायालयात दोषारोपपत्र दाखल करण्यात आले आहे, तसेच ३६.९० कोटी रुपयांची मालमत्ता जप्त केली आहे.

नाशिक शहरासह ग्रामीण भागात, तसेच अहिल्यानगरच्या शिर्डी, राहता पोलिस ठाण्यांमध्ये भोंदू अशोक खरात याच्याविरुद्ध दाखल झालेल्या अनेक गुन्ह्यांच्या आधारे ईडीने मनी लॉन्ड्रिंगचा तपास सुरु केला होता. राज्यभरातून शेकडो भक्तांना धार्मिक श्रद्धेच्या नावाखाली गंडवून कोट्यवधी रुपयांची संपत्ती उभी केल्याचा आरोप अशोक खरात याच्यावर आहे. स्वतः दैवी अवतार असल्याचे सांगून 'अवतार पूजा', असाध्य आजार बरे करणे, दुर्दैव दूर करणे आणि अध्यात्मिक भरभराट घडवून आणण्याचे आमिष दाखवून भक्तांकडून रोख रक्कम, दागिने आणि मालमत्ता हडपल्याचे आतापर्यंतच्या तपासात समोर आले आहे.ईडीच्या माहितीनुसार, आरोपीने एका कर्मचाऱ्याच्या संगनमताने विविध बँक खाती आणि बेनामी खात्यांचा वापर करून मोठ्या प्रमाणात रोख व्यवहार केले. दोन सहकारी पतसंस्थांमार्फत गुन्ह्यातून मिळालेल्या रकमेचे मनी लॉन्ड्रिंग केले.

बँकांच्या राष्ट्रीयीकरणाचा पंतप्रधान इंदिरा गांधी यांचा ऐतिहासिक निर्णय!

भारतातील १४ प्रमुख व्यापारी बँकांचे राष्ट्रीयीकरण १९ जुलै १९६९ रोजी करण्यात आले. तत्कालीन पंतप्रधान इंदिरा गांधी यांनी हा ऐतिहासिक निर्णय घेतला होता. राष्ट्रीयीकरण करण्यात आलेल्या बँकांमध्ये ५० कोटींहून अधिक ठेवी असलेल्या १४ मोठ्या खाजगी बँकांचा समावेश होता.या महत्त्वपूर्ण निर्णयामुळे देशातील ८५ टक्क्यांहून अधिक बँक ठेवींवर सरकारी नियंत्रण आले. राष्ट्रीयीकरणाचा मुख्य उद्देश बँकिंग सुविधांचा विस्तार ग्रामीण भागापर्यंत करणे, शेती आणि लघु उद्योगांना कर्जपुरवठा करणे हा होता. याआधी केवळ १९५५ मध्ये स्थापन झालेली 'स्टेट बँक ऑफ इंडिया' हीच एकमेव सार्वजनिक क्षेत्रातील बँक होती.

भारतातील आधुनिक बँकिंगची सुरुवात १८ व्या शतकाच्या मध्यावर झाली. पहिल्या बँकांमध्ये बँक ऑफ हिंदुस्थान, जी १७७० मध्ये स्थापन झाली आणि १८२९-३२ मध्ये विसर्जित झाली; आणि जनरल बँक ऑफ इंडिया, जी १७८६ मध्ये स्थापन झाली परंतु १७९१ मध्ये अयशस्वी झाली, यांचा समावेश होता. सर्वात मोठी आणि सर्वात जुनी बँक जी अजूनही अस्तित्वात आहे ती स्टेट बँक ऑफ इंडिया आहे. जून १८०६ च्या मध्यात बँक ऑफ कलकत्ता म्हणून तिची स्थापना झाली आणि तिने काम सुरू केले. १८०९ मध्ये, तिचे नाव बदलून बँक ऑफ बंगाल असे ठेवण्यात आले. प्रेसिडेन्सी सरकारने स्थापन केलेल्या तीन बँकांपैकी ही एक होती , इतर दोन बँका म्हणजे १८४० मधील बँक ऑफ बॉम्बे आणि १८४३ मधील बँक ऑफ मद्रास. १९२१ मध्ये या तिन्ही बँकांचे विलीनीकरण करून इम्पीरियल बँक ऑफ इंडियाची स्थापना झाली, जी भारताच्या स्वातंत्र्यानंतर १९५५ मध्ये स्टेट बँक ऑफ इंडिया बनली . अनेक वर्षे, प्रेसिडेन्सी बँकांनी आणि त्यांच्या उत्तराधिकाऱ्यांनी अर्ध-मध्यवर्ती बँका म्हणून काम केले, जोपर्यंत १९३५ मध्ये रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया कायदा, १९३४ अंतर्गत रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाची स्थापना झाली नाही.

१९६० मध्ये, स्टेट बँक ऑफ इंडिया (सहाय्यक बँका) कायदा, १९५९ अंतर्गत स्टेट बँक ऑफ इंडियाला आठ राज्य-संलग्न बँकांचे नियंत्रण देण्यात आले. तथापि, या संलग्न बँकांचे एसबीआयमध्ये विलीनीकरण १ एप्रिल २०१७ रोजी अंमलात आले. १९६९ मध्ये, भारत सरकारने १४ प्रमुख खाजगी बँकांचे राष्ट्रीयीकरण केले ; बँक ऑफ इंडिया ही त्या मोठ्या बँकांपैकी एक होती. १९८० मध्ये, आणखी ६ खाजगी बँकांचे राष्ट्रीयीकरण करण्यात आले. या राष्ट्रीयीकृत बँका भारतीय अर्थव्यवस्थेतील बहुसंख्य कर्जदाते आहेत. त्यांच्या मोठ्या आकारामुळे आणि व्यापक जाळ्यांमुळे त्यांचे बँकिंग क्षेत्रावर वर्चस्व आहे.

भारतीय बँकिंग क्षेत्राचे ढोबळमानाने अनुसूचित आणि गैर-अनुसूचित बँकांमध्ये वर्गीकरण केले जाते. अनुसूचित बँका म्हणजे त्या, ज्यांचा समावेश भारतीय रिझर्व्ह बँक कायदा, १९३४ च्या दुसऱ्या अनुसूचीमध्ये आहे. अनुसूचित बँकांचे पुढे वर्गीकरण केले जाते: राष्ट्रीयीकृत बँका; स्टेट बँक ऑफ इंडिया आणि तिच्या सहयोगी बँका; प्रादेशिक ग्रामीण बँका (आरआरबी); परदेशी बँका; आणि इतर भारतीय खाजगी क्षेत्रातील बँका. एसबीआयने १ एप्रिल २०१७ रोजी आपल्या सहयोगी बँकांचे स्वतःमध्ये विलीनीकरण करून भारतातील सर्वात मोठी बँक तयार केली आहे. या विलीनीकरणामुळे एसबीआयने आपले जागतिक स्थान लक्षणीयरीत्या सुधारले आहे, आणि २०२५ पर्यंत फॉर्च्युन ग्लोबल ५०० निर्देशांकात १६३ व्या क्रमांकावर आहे. व्यावसायिक बँका या संज्ञेमध्ये बँकिंग नियमन कायदा, १९४९ अंतर्गत नियंत्रित अनुसूचित आणि गैर-अनुसूचित अशा दोन्ही व्यावसायिक बँकांचा समावेश होतो.सर्वसाधारणपणे भारतातील बँकिंगचा पुरवठा, उत्पादनांची श्रेणी आणि पोहोच बऱ्यापैकी परिपक्व आहे - तरीही ग्रामीण भारत आणि गरिबांपर्यंत पोहोचणे हे अजूनही एक आव्हान आहे. स्टेट बँक ऑफ इंडियाने आपल्या शाखांचे जाळे विस्तारून आणि राष्ट्रीय कृषी व ग्रामीण विकास बँकेने (नाबार्ड) सूक्ष्म वित्त (मायक्रोफायनान्स) सारख्या सुविधा देऊन सरकारने यावर उपाययोजना करण्यासाठी उपक्रम विकसित केले आहेत. भारतीय रिझर्व्ह बँकेच्या (आरबीआय) मते, भारतात २४.२३ दशलक्षाहून अधिक मुदत ठेवी आहेत , ज्यामध्ये सध्या एकूण १०३ ट्रिलियनपेक्षा जास्त रक्कम अडकलेली आहे. हा आकडा चालू खात्यांमध्ये असलेल्या १८.५ ट्रिलियन आणि बचत खात्यांमध्ये असलेल्या ५९.७० ट्रिलियन पेक्षा जास्त आहे, ज्यांची एकूण रक्कम १८१ ट्रिलियन होते.

बहुतेक संशोधन अभ्यासांनुसार, सुरक्षितता आणि संरक्षणामुळे भारतीयांनी ऐतिहासिकदृष्ट्या इतर गुंतवणुकीच्या पर्यायांपेक्षा बँक ठेवींना प्राधान्य दिले आहे . सेबीच्या सर्वेक्षणानुसार, ९५ टक्केपेक्षा जास्त भारतीय ग्राहक त्यांचे पैसे बँक खात्यात ठेवण्यास प्राधान्य देतात, तर १० टक्केपेक्षा कमी ग्राहक इक्विटी किंवा म्युच्युअल फंडांमध्ये गुंतवणूक करणे निवडतात. भारतीय रिझर्व्ह बँकेनुसार, भारतीय कुटुंबांच्या आर्थिक मालमत्तेचा एक महत्त्वपूर्ण भाग बँक ठेवींच्या स्वरूपात ठेवला जातो. हे भारतीय कुटुंबांच्या सुरक्षित आणि तरल मालमत्तेसाठी असलेल्या पारंपरिक पसंतीशी सुसंगत आहे.

बँकांचा इतिहास

वेद , प्राचीन भारतीय ग्रंथ, व्याजाच्या संकल्पनेचा उल्लेख करतात , ज्यात ' कुसिदीन ' या शब्दाचा अर्थ 'सावकार' असा होतो. सूत्र (इ.स.पू. ७००-१००) आणि जातक कथा (इ.स.पू. ६००-४००) मध्येही व्याजाचा उल्लेख आहे. या काळातील ग्रंथांनी व्याजाचा निषेधही केला: वसिष्ठांनी ब्राह्मण आणि क्षत्रिय वर्णांना व्याजात सहभागी होण्यास मनाई केली . इसवी सन दुसऱ्या शतकापर्यंत, व्याज अधिक स्वीकारार्ह बनले. मनुस्मृतीने व्याजाला संपत्ती मिळवण्याचे किंवा उपजीविका करण्याचे एक स्वीकारार्ह साधन मानले. तसेच एका विशिष्ट दरापेक्षा जास्त दराने पैसे उधार देणे आणि वेगवेगळ्या जातींसाठी वेगवेगळे कमाल दर ठेवणे हे एक गंभीर पाप मानले. जातक कथा, धर्मशास्त्र आणि कौटिल्य यांच्या ग्रंथांमध्ये देखील ऋणपत्र, ऋणपन्न किंवा ऋणलेखय नावाच्या कर्जपत्रांच्या अस्तित्वाचा उल्लेख आहे. नंतर मौर्य काळात (इ.स.पू. ३२१-१८५), आदेश नावाचे एक साधन वापरात होते, जे एका बँकरला नोटवरील रक्कम तिसऱ्या व्यक्तीला देण्याचा आदेश होता, जे आधुनिक विनिमय पत्राच्या व्याख्येशी जुळते. या साधनांच्या मोठ्या वापराची नोंद आहे. मोठ्या शहरांमध्ये, व्यापारी एकमेकांना पतपत्रे देखील देत असत. कर्जपत्रांचा वापर मुघल काळातही चालू राहिला आणि त्यांना (उर्दू/हिंदीमध्ये) दस्तावेझ म्हटले जात अस . दोन प्रकारच्या कर्जपत्रांची नोंद आहे. दस्तावेझ-ए-इंदुलतलाब मागणीनुसार देय होते आणि दस्तावेझ-ए-मियादी एका विहित वेळेनंतर देय होते. शाही खजिन्यांद्वारे, ज्यांना बारातेस म्हटले जात असे, देयकाच्या निर्देशांच्या वापराची देखील नोंद आहे. भारतीय बँकांनी परदेशी देशांवर विनिमयपत्रे जारी केल्याच्या नोंदी देखील आहेत. हुंडी , एक प्रकारचे पत साधन, याचा विकास देखील याच काळात झाला आणि ते वापरात राहिले.

ब्रिटिश राजवटीच्या काळात व्यापाऱ्यांनी १८२९ मध्ये युनियन बँक ऑफ कलकत्ताची स्थापना केली. प्रथम एक खाजगी संयुक्त भांडवली संस्था म्हणून, नंतर भागीदारी म्हणून. तिचे मालक पूर्वीच्या कमर्शियल बँक आणि कलकत्ता बँकेचे मालक होते, ज्यांनी परस्पर संमतीने या दोन बँकांच्या जागी युनियन बँक तयार केली. १८४० मध्ये तिने सिंगापूरमध्ये एक एजन्सी स्थापन केली आणि मागील वर्षी उघडलेली मिर्झापूर येथील एजन्सी बंद केली. तसेच १८४० मध्ये बँकेने उघड केले की बँकेच्या लेखापालाने तिची फसवणूक केली होती. युनियन बँकेची १८४५ मध्ये नोंदणी झाली परंतु १८४८ मध्ये ती अयशस्वी झाली, कारण ती काही काळ दिवाळखोर होती आणि ठेवीदारांकडून मिळालेल्या नवीन पैशांचा वापर लाभांश देण्यासाठी केला होता. १८६५ मध्ये स्थापन झालेली आणि आजही कार्यरत असलेली अलाहाबाद बँक ही भारतातील सर्वात जुनी संयुक्त भांडवली बँक आहे , मात्र ती पहिली नव्हती. हा मान बँक ऑफ अप्पर इंडियाला जातो, जी १८६३ मध्ये स्थापन झाली आणि १९१३ पर्यंत टिकली, जेव्हा ती अयशस्वी झाली आणि तिची काही मालमत्ता आणि दायित्वे सिमलाच्या अलायन्स बँकेकडे हस्तांतरित करण्यात आली .

भारताच्या 1857 च्या स्वातंत्र्ययुद्धातील आद्य क्रांतिकारक मंगल पांडे!

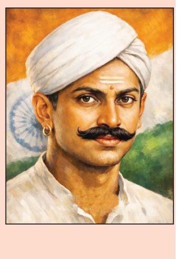

मंगल पांडे यांचा जन्म उत्तर प्रदेशातील फैजाबाद जिल्ह्यातील नगवा या गावात एका ब्राह्मण परिवारात झाला. ब्रिटॅनिका वरील नोंदी प्रमाणे त्यांचा जन्म १९ जुलै १८२७ रोजी झाला असावा. तर उत्तर प्रदेशचे मुख्यमंत्री योगी आदित्यनाथ यांच्या म्हणण्यानुसार त्यांना मंगल पांडे यांचे वंशज भेटले असून, त्यांच्या जवळील पुराव्यानुसार मंगल पांडे यांचा जन्म ३० जानेवारी १८३१ रोजी झाला होता. त्यांना लहानपणापासूनच धाडसी कृत्यांची आवड होती. नेमबाजी, तलवारयुद्ध इत्यादी कलांमध्ये ते पारंगत होते. मंगल पांडे त्याचबरोबर आपल्या हिंदू धर्माबद्दल अत्यंत संवेदनशील आणि अभिमानी होते.

ज्या वेळी १८४९ साली, त्यांनी ईस्ट इंडिया कंपनीच्या सैन्यात नोकरीस सुरुवात केली, त्यावेळी ते २२ वर्षांचे होते. पांडे हे बराकपूर सैन्यदलामधील बंगालच्या ३४ व्या बी. एन. आय तुकडीच्या ५ व्या कंपनीत काम करत होते. कोलकात्याजवळील बराकपूर येथील १९ व्या पलटणीला दिलेली काडतुसे गाय वा डुक्कर यांची चरबी लावलेली आहेत असा समज सैन्यात पसरला होता. ही काडतुसे बंदुकीत भरण्यापूर्वी त्यांना लावलेले आवरण दातांनी तोडावे लागे. अशा वेळी या आवरणाला लावलेली गाईची वा डुकराची चरबी तोंडात जाऊ शकेल या भीतीने या पलटणीतील शिपायांनी ती काडतुसे स्वीकारण्याचे नाकारले. इतकेच नव्हे, तर प्रतिकारार्थ त्यांनी शस्त्र उपसले. त्या दिवशी ब्रिटिश अधिकाऱ्यांची संख्या कमी असल्याने ब्रिटिशांनी तो अपमान मुकाट्याने गिळला. त्यांनी ब्रह्मदेश (म्यानमार) हून गोऱ्या सैनिकांची कुमक मागवून या पलटणीला निःशस्त्र करून अपमानित अवस्थेत हाकलून द्यायचे ठरवले. याची अंमलबजावणी बराकपूरला करण्याचे ठरले. या अपमानास्पद कारवाईमुळे मंगल पांडेने आपल्या सहकाऱ्यांना ब्रिटिशांविरुद्ध उठाव करण्याचे आवाहन केले. ३१ मे रोजी एकदम सर्वत्र क्रांतियुद्धाला प्रारंभ करण्याची श्रीमंत नानासाहेब पेशवे आदींची योजना होती. मात्र १९ व्या पलटणीतील स्वदेशबंधूंचा आपल्यादेखत अपमान व्हावा, ही गोष्ट मंगल पांडे यांना आवडली नाही. २९ मार्च १८५७ रोजी कवायतीच्या मैदानावर मंगल पांडे बराकपूर छावणीत ब्रिटिश करत असलेल्या अन्यायाविरुद्ध देशी सैनिकांना उत्तेजित करू लागले. 'मर्दहो, उठा !' अशी गर्जना करून ते सैनिकांना म्हणाले, 'आता माघार घेऊ नका. बंधूंनो, चला तुटून पडा ! तुम्हाला तुमच्या धर्माची शपथ आहे !! चला, आपल्या स्वातंत्र्यासाठी शत्रूचा निःपात करा!!!'

हे पहाताच सार्जंट मेजर ह्यूसन याने त्यांना पकडण्याची आज्ञा केली; पण एकही सैनिक जागचा हालला नाही. उलट मंगल पांडे यांची गोळी लागून ह्यूसन जखमी झाला. हे पहाताच लेफ्टनंट बॉ घोडा नाचवत मंगलवर चाल करून आला. एवढ्यात मंगलच्या बंदुकीतून सुटलेली गोळी घोड्याच्या पोटात शिरली. घोडा लेफ्टनंटसह भूमीवर आडवा झाला. मंगल पांडे यांना पुन्हा बंदुकीत गोळया भरायचा अवसर मिळण्याआधीच लेफ्टनंट बॉ आपले पिस्तुल काढून उभा राहिला. मंगल पांडे यांनी तिळमात्रही न डगमगता आपली तलवार उपसली. बॉने पिस्तुल झाडले; पण मंगल पांडे यांनी त्याचा नेम चुकवला. आपल्या तलवारीने मंगल पांडे यांनी त्यालाही लोळवले. ह्यूसन व बॉ आपल्या निवासस्थानांकडे पळून गेले.एवढ्यात शेख पालटू नावाचा मुसलमान शिपाई मंगलच्या दिशेने जाऊ लागला. तो आपल्या पलटणीतील असल्यामुळे आपल्याला मदत करायला येत असावा, असे मंगल पांडे यांना वाटले; पण तसे घडले नाही. शेख पालटूने मंगल पांडे यांना पाठीमागून विळखा घातला. पांडे यांनी त्याचा विळखा सोडवला. देशी शिपाईही शेखच्या रोखाने दगड व जोडे फेकू लागले. जिवाच्या भीतीने शेख पालटू पळून गेला. थोड्याच वेळात कर्नल व्हीलर त्या स्थानी आला. त्याने सैनिकांना मंगल पांडे यांना पकडण्याची आज्ञा केली. कर्नल व्हीलरला सैनिकांनी निक्षून सांगितले, "आम्ही या पवित्र ब्राह्मणाच्या केसालासुद्धा हात लावणार नाही. हिंदुस्थानच्या भूमीवरून वाहाणारे गोऱ्या अधिकाऱ्यांचे रक्त आणि समोरचे धर्माभिमानी शिपाई पाहून कर्नल व्हीलर त्याच्या बंगल्याकडे पळून गेला. नंतर जनरल हिअर्स पुष्कळसे युरोपियन शिपाई घेऊन मंगल पांडे यांच्यावर चालून गेला. तोपर्यंत दुपार झाली होती. मंगल पांडे थकले होते. आपण फिरंग्यांच्या हातात सापडणार, हे पहाताच त्यांनी बंदूक आपल्या छातीकडे रोखली व स्वतःवर गोळी झाडून घेतली. मंगल पांडे धरणीवर कोसळले आणि त्यांची शुद्ध हरपली. नंतरच ब्रिटिश त्यांना पकडू शकले. आठवडाभरातच त्यांच्यावर सैनिकी न्यायालयात अभियोग चालवण्यात आला. स्वधर्मावर प्राणापलीकडे निष्ठा ठेवणाऱ्या या तरण्याबांड क्षात्रवीराला न्यायालयाने कटामध्ये सामील असलेल्यांची नावे विचारली; परंतु मंगल पांडे यांच्या मुखातून कोणाचेही नाव बाहेर पडले नाही. पांडे यांना सैनिक न्यायालयात फाशीची शिक्षा सुनावण्यात आली. आपल्या देशबांधवांच्या अपमानासाठी स्वतःचे प्राण देणाऱ्या या क्रांतीच्या अग्रदूताविषयी लोकांत इतकी विलक्षण श्रद्धा निर्माण झाली होती की, साऱ्या बराकपूरमध्ये त्यांना फाशी देण्यास एकही मांग मिळेना. शेवटी या घाणेरड्या कामासाठी कोलकात्याहून चार माणसे मागवण्यात आली. मंगल पांडे ज्या तुकडीचे सैनिक होते, तिच्या सुभेदाराला इंग्रजांनी ठार मारले. १९ आणि ३४ या दोन्ही पलटणी त्यांनी निःशस्त्र करून खालसा केल्या.

जागतिक कीर्तीचे भारतीय खगोलशास्त्रज्ञ अन् लेखक!

डॉ. जयंत विष्णू नारळीकर हे भारतीय खगोलशास्त्रज्ञ व लेखक होते. डॉ. नारळीकर हे अचानक आणि अपघाताने घडलेले पण आपली नाममुद्रा कोरलेले साहित्यिक आहेत. 'नारायण विनायक जगताप' या उलट्या क्रमाने आपल्या नावाची आद्याक्षरे होणाऱ्या टोपण नावाने त्यांनी विज्ञानकथा स्पर्धेत भाग घेतला.

नारळीकरांचा जन्म कोल्हापूर येथे १९ जुलै १९३८ रोजी झाला. त्यांचे वडील, रँग्लर विष्णू वासुदेव नारळीकर हे एक प्रसिद्ध गणितज्ज्ञ, वाराणसी येथील बनारस हिंदू विद्यापीठाच्या गणित शाखेचे प्रमुख होते. त्यांची आई सुमती विष्णू नारळीकर ह्या संस्कृत विदुषी होत्या. जयंत नारळीकरांचे शालेय शिक्षण वाराणसी येथे झाले. इ.स. १९५७ साली त्यांनी विज्ञानात पदवी प्राप्त केली.या परीक्षेत त्यांनी प्रथम क्रमांक पटकावला. त्यानंतर उच्च शिक्षणासाठी ते ब्रिटनमधील केंब्रिज येथे गेले.

तेथे त्यांना बीए, एमए व पीएचडीच्या पदव्या मिळाल्या. शिवाय, रँग्लर ही पदवी, खगोलशास्त्राचे टायसन मेडल, स्मिथ पुरस्कार व इतर अनेक बक्षिसे मिळाली.

१९६६ साली नारळीकर यांचा विवाह मंगला सदाशिव राजवाडे (गणितज्ज्ञ) ह्यांच्याशी झाला. त्यांना तीन मुली आहेत - गीता, गिरिजा व लीलावती. १९७२ साली ते भारतात परतले. त्यांनी मुंबई येथील टाटा मूलभूत संशोधन संस्थेच्या (टी.आय.एफ.आर.) खगोलशास्त्र विभागात प्रमुख म्हणून पद स्वीकारले. १९८८ साली त्यांची पुणे येथील आयुका संस्थेचे संचालक म्हणून नियुक्ती झाली. डॉ. नारळीकर यांच्या पत्नी मंगला नारळीकर ह्या 'नभात हसते तारे' या पुस्तकाच्या सहलेखिका आहेत. 'पाहिलेले देश भेटलेली माणसं' हे त्यांनी स्वतंत्रपणे लिहिलेले पुस्तक आहे. ३, ४ व ५ डिसेंबर या तारखांना कुसुमाग्रजनगरी, नाशिक येथे ९४व्या अखिल भारतीय साहित्य संमेलनाचे अध्यक्षपद जयंत नारळीकर यांना प्रदान करण्यात आले होते.

डॉ. जयंत नारळीकर यांनी सर फ्रेड हॉएल यांच्यासोबत 'कन्फॉर्मल ग्रॅव्हिटी थिअरी' मांडली. चार दशकाहून अधिक कालावधीपासून त्यांचे खगोलभौतिकी क्षेत्रात संशोधन सुरू आहे. त्याच बरोबर सतत पुस्तके लिहिण्याचा कार्यक्रमही चालू आहे. सामान्य माणसाला खगोलशास्त्र समजवण्यासाठी त्यांनी गेली अनेक वर्षे प्रयत्न केले आहेत. यासाठी सर्व प्रसारमाध्यमांचा ते उपयोग करतात. त्यांच्या 'यक्षांची देणगी' या पहिल्याच पुस्तकाला महाराष्ट्र शासनाचा पुरस्कार मिळाला आहे.

डॉ. जयंत नारळीकर यांची आज जयंती

नारळीकरांनी 'चार नगरांतले माझे विश्व' या विलक्षण ओघवत्या आणि साहित्य अकादमीचा पुरस्कार मिळालेल्या आत्मकथनाचा समारोप करताना 'विज्ञानप्रसार आणि अंधश्रद्धानिर्मूलन यांच्या मागे लागताना पदोपदी जाणवते की, आपल्या सुशिक्षित समजल्या जाणाऱ्या समाजावर देखील अंधश्रद्धांचा पगडा आहे,' असे खेदाने म्हणले आहे. मात्र, लगेच संस्कृत सुभाषिताचे उद्धरण देऊन त्यांनी 'कितीही विघ्ने कोसळली तरी शहाणी माणसे आपले नियतकर्तव्य सोडत नाहीत' असाही उतारा त्याला जोडला आहे. असे कर्तव्य नारळीकर जन्मभर विविध माध्यमांमधून करत आले आहेत. त्यांनी विज्ञानप्रसाराला डौलदार, अर्थवाही मराठी भाषा दिली. भाषणे, लेख, कथा, मुलांची शिबिरे हे सारे मार्ग चोखाळले. नारळीकरांचा वैज्ञानिक आणि अंधश्रद्धानिर्मूलनाचा विचार संस्कृती आणि काही विशिष्ट अर्थांनी धर्मही नाकारत नाही. त्यामुळेच, तो संतुलित, उदार आणि समाजाचा साकल्याने विचार करणारा आहे. आजचे महाराष्ट्राचे विचारविश्व कमालीचे गढूळ, कोते आणि ऱ्हस्वदृष्टीचे बनले आहे. त्याला ज्ञान, विज्ञान आणि तत्त्वज्ञानाच्या विशाल क्षितिजांचे निदान दर्शन तरी घडविण्याची गरज आहे. ते घडविण्याची क्षमता आणि अधिकार जयंत नारळीकरांकडे आहे. त्यांच्या निवडीने महाराष्ट्रातील एका उज्ज्वल परंपरेला नवी दिशा मिळते आहे. मात्र, हे पाऊल केवळ प्रतीकात्मक राहता कामा नये. मराठी साहित्य आणि संस्कृती व्यवहारांचा पुढचा प्रवास या नव्या दिशेने होत राहिला तरच साहित्य संमेलनाचा हा विज्ञानयोग सार्थकी लागेल, असे त्यांचे म्हणणे आहे. विविध मराठी नियतकालिकांतून जयंत नारळीकर यांचे विज्ञानविषयक माहितीने भरलेले ललित लेखन सातत्याने प्रसिद्ध होत असते. नारळीकरांच्या पुस्तकांची जगांतील अनेक भाषांत रूपांतरे झाली आहेत.

नारळीकर यांना अनेक राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय पुरस्कार आणि मानद डॉक्टरेट मिळाली आहेत. त्यांच्या संशोधन कार्यासाठी २००४ मध्ये त्यांना भारताचा दुसरा सर्वोच्च नागरी सन्मान पद्मविभूषण प्रदान करण्यात आला. याआधी, १९६५ मध्ये त्यांना पद्मभूषण प्रदान करण्यात आले होते. १९८१ मध्ये त्यांना इचलकरंजी येथील एफआयई फाउंडेशनने 'राष्ट्र भूषण' प्रदान केले होते. त्यांना २०१० सालचा महाराष्ट्र भूषण पुरस्कार मिळाला. त्यांना भटनागर पुरस्कार , एमपी बिर्ला पुरस्कार आणि सोसायटी ॲस्ट्रोनॉमिक डी फ्रान्स (फ्रेंच ॲस्ट्रोनॉमिकल सोसायटी) चे प्रिक्स ज्यूल्स जॅन्सेन हे पुरस्कार मिळाले आहेत. त्यांच्या वैज्ञानिक संशोधनाव्यतिरिक्त, नारळीकर हे त्यांच्या पुस्तके, लेख आणि रेडिओ आणि दूरदर्शन कार्यक्रमांद्वारे विज्ञानाचे संवादक म्हणून प्रसिद्ध आहेत. या प्रयत्नांसाठी, त्यांना १९९६ मध्ये युनेस्कोने कलिंग पुरस्काराने सन्मानित केले. १९८९ मध्ये, त्यांना केंद्रीय हिंदी संचालनालयाकडून आत्माराम पुरस्कार मिळाला. त्यांना १९९० मध्ये भारतीय राष्ट्रीय विज्ञान अकादमीचा इंदिरा गांधी पुरस्कार मिळाला. त्यांनी २००९ मध्ये इन्फोसिस पुरस्कारासाठी भौतिक विज्ञान ज्युरीमध्येही काम केले. २०१४ मध्ये, त्यांना त्यांच्या मराठीतील आत्मचरित्र, चार नागरांतले भूलभुलैया विश्वासाठी साहित्य अकादमी पुरस्कार मिळाला. त्यांनी जानेवारी २०२१ मध्ये नाशिक येथे झालेल्या ९४ व्या अखिल भारतीय मराठी साहित्य संमेलनाचे अध्यक्षपद भूषविले. डॉ. विजया वाड यांनी डॉ. नारळीकर यांचे 'विज्ञान यात्री डॉ. जयंत नारळीकर' या नावाचे चरित्र लिहिले आहे. खगोलशास्त्रज्ञ डॉ. जयंत नारळीकर यांच्या व्यक्तित्वाचा आणि कर्तृत्वाचा वेध एका लघुपटाद्वारे घेतला गेला आहे. साहित्य अकादमीची निर्मिती असलेल्या एका तासाच्या या लघुपटाचे दिग्दर्शन अनिल झणकर यांनी केले आहे.

राधास्वामीचा खरा अर्थ : बाह्य उपस्थिती नव्हे, तर अंतर्मनातील परिवर्तन

आज मी हा लेख कोणत्याही व्यक्तीचा किंवा पंथाचा अपमान करण्यासाठी लिहित नाही. उलट, मी स्वतः जे पाहिले, अनुभवले आणि आत्मसात केले, त्यातून निर्माण झालेला विचार समाजासमोर मांडण्याचा हा प्रामाणिक प्रयत्न आहे. राधास्वामी सत्संगात प्रथमच गेलो, तेव्हा तेथील वातावरण, शांतता, प्रेम, नम्रता आणि अध्यात्मिक विचार मनाला स्पर्श करून गेले. तेथे वारंवार एकच संदेश दिला जातो—अति चिंता करू नका, अति धावपळ करू नका, धनसंपत्तीच्या मोहात अडकू नका. शांत, साधे आणि संयमी जीवन जगा. मन परमात्म्याशी जोडा. बाबाजींच्या चरणी अहंकार, दुःख आणि आसक्ती अर्पण करा. जन्म-मरणाच्या चक्रातून मुक्त होण्याचा प्रयत्न करा. हेच राधास्वामी तत्त्वज्ञानाचे सार आहे. परंतु एक प्रश्न माझ्या मनात वारंवार निर्माण झाला.हे ऐकणारे आपण प्रत्यक्ष जीवनात तसे जगतो का?

आज अनेक जण सत्संगाला जातात, नामदान घेतात, सेवा करतात; परंतु त्यांचे मन मात्र सतत संसारातील चिंता, पैसा, प्रतिष्ठा, नोकरी, शेती, व्यवसाय, मुलांचे शिक्षण, मुलींचे लग्न, जास्त संपत्ती, मोठे घर आणि अधिक सुखसोयी याभोवतीच फिरत राहते.

यात संसार करणे चुकीचे नाही. संसार प्रत्येकालाच करावाच लागतो. परंतु संसार करताना जर मन पूर्णपणे मोह, लोभ, स्पर्धा आणि अहंकाराने व्यापले गेले, तर मग सत्संगातून आपण काय शिकलो?

जर आपले विचार इतर सामान्य माणसांप्रमाणेच राहणार असतील, तर सत्संग आणि अध्यात्म यात फरक काय राहिला?आज अनेक जण असे म्हणताना ऐकायला मिळतात—

"बाबाजींच्या कृपेने माझी नोकरी लागली."
"बाबाजींच्या कृपेने शेती चांगली झाली."
"बाबाजींच्या कृपेने मुलीचे लग्न झाले."
"बाबाजींच्या कृपेने व्यवसाय वाढला."

हे सर्व घडले असेल, त्याबद्दल कृतज्ञता असणे योग्यच आहे. पण एवढाच का बाबाजींच्या कृपेचा अर्थ? बाबाजींची कृपा फक्त पैसा, नोकरी, शेती, विवाह आणि भौतिक यश मिळवून देण्यासाठी आहे का?

राधास्वामींच्या शिकवणीत सर्वात मोठी कृपा कोणती सांगितली आहे? मन शुद्ध होणे, अहंकार नष्ट होणे, मोह कमी होणे, नामाशी एकरूप होणे आणि जन्म-मरणाच्या चक्रातून मुक्त होणे. जर या गोष्टी आपल्या जीवनात घडत नसतील, तर आपण सत्संगाचे खरे सार समजून घेतले आहे का? प्रत्येक संताने आपल्या जीवनातून एकच संदेश दिला आहे—स्वतःला बदला. मन बदला. वासनांवर विजय मिळवा. लोभ, क्रोध, मोह आणि अहंकार यांचा त्याग करा. परमात्म्याशी नाते जोडा.पण आपण काय करतो? सत्संग संपला की पुन्हा त्याच स्पर्धेत उडी घेतो.

दुसऱ्याकडे किती पैसा आहे, कोणाचे मोठे घर आहे, कोणाची नोकरी मोठी आहे, कोणाची जमीन जास्त आहे, कोणाचा जावई श्रीमंत आहे—याच विचारांत आयुष्य संपते. अशा अवस्थेत आपण स्वतःला विचारले पाहिजे—

मी सत्संगाला का जातो? लोकांनी मला धार्मिक म्हणावे म्हणून? की माझ्या मनाचे परिवर्तन व्हावे म्हणून? जर माझ्यात पूर्वीसारखाच लोभ, राग, मत्सर, स्वार्थ आणि अहंकार असेल, तर नामदानाचा अर्थ काय? सत्संगाचा अर्थ फक्त उपस्थिती नाही.

सत्संग म्हणजे सत्संगातील विचार आपल्या प्रत्येक कृतीत उतरवणे. खरा भक्त तो नाही जो फक्त बाबाजींचे नाव घेतो. खरा भक्त तो आहे ज्याच्या वागण्यात नम्रता आहे, ज्याच्या मनात दया आहे, ज्याच्या जीवनात प्रामाणिकपणा आहे, ज्याच्या हृदयात स्वार्थ कमी होत जातो आणि जो प्रत्येक दिवस स्वतःला बदलण्याचा प्रयत्न करतो. पैसा आवश्यक आहे; पण तोच जीवनाचे अंतिम ध्येय नाही.

निवृत्ती तायडे,
गा. हिवरखेड ता. तेल्हारा. जि.अकोला

'सिटी न्यूज सुपरफास्ट'च्या दणक्यानंतर गुन्हे दाखल

शेतकऱ्यांच्या नुकसानभरपाईचे काय ?

बोगस बियाणे कंपन्यांचा माज उतरवला ! 9 बड्या कंपन्यांवर एफ आय आर

प्रतिनिधी १९ जुलै

अकोला: राज्यात 'शासन आपल्या दारी'च्या गप्पा मारल्या जात असताना बोगस कंपन्या थेट शेतकऱ्यांच्या घरात घुसून दरोडा टाकत असल्याचा पर्दाफाश 'सिटी न्यूज सुपरफास्ट' ने १४ आणि १५ जुलैच्या अंकात अत्यंत आक्रमकपणे केला होता. जिल्ह्यात बोगस बियाण्यांच्या तब्बल १,७२२ तक्रारी प्राप्त होऊन आणि १८३ सॅम्पल्स अप्रमाणित (फेल) आढळल्यानंतरही कृषी विभाग केवळ कागदी घोडे नाचवत होता. पंचनामा न करता केवळ २ कंपन्यांवर थातूरमातूर कारवाई करून इतर बड्या बियाणे कंपन्यांना अभय देणाऱ्या आणि सॅम्पलचे रिपोर्ट दाबून ठेवणाऱ्या कृषी आयुक्तालयाच्या संशयास्पद भूमिकेवर आम्ही थेट प्रहार केला होता.

बियाण्यांच्या ९ कंपन्यांवर गुन्हे दाखल करून प्रशासनाने आपली पाठ थोपटून घेतली असली, तरी 'सिटी न्यूज सुपरफास्ट'ची लढाई इथेच संपत नाही. ज्या हजारो शेतकऱ्यांवर बोगस बियाण्यांमुळे दुबार पेरणीचे संकट ओढवले आहे, त्यांचे झालेले अतोनात नुकसान या बोगस कंपन्यांच्या मालकांकडून वसूल करून शेतकऱ्यांच्या पदरात कधी टाकणार ? तसेच, 'मे महिन्यात सोयाबीनचे सॅम्पल घेऊ नका' असा अजब अलिखित नियम बनवून कंपन्यांना मोकळे रान देणाऱ्या कृषी आयुक्तालयातील त्या 'महाभागांची' उच्चस्तरीय चौकशी होणार की नाही ? अशी विचारणा होत आहे. सिटी न्यूज च्या या दणक्यामुळे प्रशासकीय वर्तुळात एकच खळबळ माजली. अखेर १८ जुलै २०२६ रोजी अकोला जिल्हा प्रशासन आणि कृषी विभागाने एकत्र येत जिल्ह्यात धुमाकूळ घालणाऱ्या ९ मोठ्या सोयाबीन बियाणे कंपन्यांविरुद्ध थेट फौजदारी गुन्हे दाखल करून त्यांची मस्ती जिरवली आहे.

सिटी न्यूज सुपरफास्ट
epaper.citynewssuperfast.com 14 Jul 2026 - Page 1
देवाभाऊंच्या सरकारचे अपयश !
1 शेतकऱ्यांच्या तोंडाला पाने पुसणे सुरु; कृषी अधिकारी झोपले होते काय ?
2 पंचनामा न करता दोन बियाणे कंपन्यांवर गुन्हे दाखल, इतरांचे काय?
3 कृषी विभागाचे केवळ कागद काळे करणे सुरु, उपाययोजना शून्य !
सोयाबीन सॅम्पलचे रिपोर्ट लपवून मोठा घोळ !
सिटी न्यूज सुपरफास्ट
epaper.citynewssuperfast.com 15 Jul 2026 - Page 8
अकोला जिल्ह्यात बोगस बियाणे कंपन्यांचा हैदोस
कृषी आयुक्तालयाच्या भूमिकेवर संशयाची सुई
बियाणे सॅम्पलचे अहवाल उशिराने का, उच्चस्तरीय चौकशीची मागणी !
बियाणे कंपन्यांना अभय देणाऱ्या 'कृषी आयुक्तालयाची' चौकशी करा!
'सोयाबीनचे मे महिन्यात सॅम्पल घेऊ नका!' – हा अजब आदेश कोणाचा?

या ९ बोगस कंपन्यांवर कारवाई

अकोला जिल्ह्यातील सर्व गुणवत्ता नियंत्रण निरीक्षकांनी (कृषी विभाग, महाराष्ट्र शासन व जिल्हा परिषद) विविध पोलीस ठाण्यांमध्ये खालील कंपन्यांविरुद्ध अत्यावश्यक वस्तू अधिनियम अन्वये गुन्हे दाखल केले आहेत. ओसवाल सीड्स, विगर सीड्स, इगल सीड्स, इंनोवेज (पार्शव जेनेटिक) सीड्स, ग्रीन गोल्ड सीड्स, दफ्तरी सीड्स, अंकुर सीड्स, बाफना सीड्स, अँशुअर सीड्स यांच्यावर गुन्हा दाखल झाला आहे.ही धडक कारवाई सुनील बोरकर (संचालक, निविष्ठा व गुण नियंत्रण), प्रवीण देशमुख (मुख्य गुणवत्ता नियंत्रण निरीक्षक, कृषी आयुक्तालय पुणे) यांच्या आदेशान्वये आणि गणेश घोरपडे (विभागीय कृषी सहसंचालक, अमरावती) यांच्या सूचनेनुसार करण्यात आली. या मोहिमेला वर्षा मीना (जिल्हाधिकारी, अकोला) व अर्पित चांडक (पोलीस निरीक्षक, अकोला) यांचे सक्रिय सहकार्य लाभले.तसेच, मैदानावर उतरून जिल्हा अधीक्षक कृषी अधिकारी डॉ. मुरली इंगळे, कृषी उपसंचालक श्री. हरीश देशमुख, कृषी विकास अधिकारी डॉ. तुषार जाधव, तंत्र अधिकारी नितीन लोखंडे, मोहीम अधिकारी सालके आणि जिल्हा गुणवत्ता नियंत्रण निरीक्षक दांडगे यांच्या मार्गदर्शनाखाली हा दणका देण्यात आला.

श्री जय जगन्नाथच्या जयकारांनी दुमदुमली श्री राजराजेशवर नगरी

ओडिशातील श्री जगन्नाथ धामनंतर अकोल्यात प्रथमच भव्य श्री जगन्नाथ रथयात्रा

प्रतिनिधी १९ जुलै

अकोला : शहरातील सरकारी बगीचा येथील इस्कॉन परिवार, अकोला यांच्या वतीने रविवारी प्रथमच भगवान श्री जगन्नाथ, बलभद्र व सुभद्रा महाराणी यांच्या मनोहारी मूर्तींसह भव्य श्री जगन्नाथ रथयात्रेचे आयोजन करण्यात आले. यावेळी "जय जगन्नाथ"च्या अखंड जयघोषाने राजराजेश्वर नगरी भक्तिमय वातावरणात दुमदुमून गेली.

रविवारी सकाळी ११ वाजता भगवान श्री जगन्नाथ यांची विधिवत पूजा-अर्चना व महाआरती करण्यात आली. त्यानंतर भजन, कीर्तन च्या तालावर नृत्य करत रथयात्रेला इस्कॉन मंदिरातून निघालेली. ही रथयात्रा राधे नगर, जिल्हा परिषद, जिल्हाधिकारी कार्यालय, जीएमसी रुग्णालय, अशोक वाटिका, धिंग्रा चौक, गांधी रोड, सिटी कोतवाली, खोलेश्वर मार्गे पुन्हा इस्कॉन मंदिरात परतली.

रथयात्रेच्या मार्गावर विविध ठिकाणी भाविकांनी आकर्षक रांगोळ्या काढून, पुष्पवृष्टी करून तसेच शीतपेय वाटप करून रथयात्रेचे उत्स्फूर्त स्वागत केले. मंदिरात रथ दर्शनासाठी ठेवण्यात आल्यानंतर रात्री उशिरापर्यंत शहरातील विविध भागांतून आलेल्या भाविकांनी दर्शनाचा लाभ घेतला. समारोपप्रसंगी सहभागी भाविकांना महाप्रसादाचे वितरण करण्यात आले. शेकडो भाविकांनी महाप्रसादाचा लाभ घेतला.

स्वच्छतेचा आदर्श

रथयात्रेदरम्यान इस्कॉन परिवाराने स्वच्छतेवर विशेष भर दिला. रथाच्या पुढे महिला व पुरुष स्वयंसेवकांनी झाडू मारून संपूर्ण मार्ग स्वच्छ ठेवला. या उपक्रमाचे नागरिकांनी विशेष कौतुक केले. या प्रसंगी विदर्भ झोनल सुपरवायझर अनंतशेष प्रभूजी, इस्कॉन अमरावतीचे अध्यक्ष अद्वैताचार्य प्रभूजी तसेच इस्कॉन अकोल्याचे अध्यक्ष वेदविभूषण प्रभूजी यांची प्रमुख उपस्थिती होती.

मान्यवरांकडून श्री जगन्नाथ रथयात्रेचे जल्लोषात स्वागत

ओडिशातील श्री जगन्नाथ धामनंतर राजराजेश्वर नगरीत प्रथमच निघालेल्या भव्य श्री जगन्नाथ रथयात्रेचे शहरातील धार्मिक, सामाजिक, राजकीय व आध्यात्मिक क्षेत्रातील मान्यवरांनी उत्स्फूर्त स्वागत केले. यावेळी आ. वसंत खंडेलवाल, महापौर शारदा खेडकर, उपमहापौर अमोल घोंगे, नगरसेवक हरीश आदिमचंदानी, नगरसेवक सागर भारुका, महिला भजनी मंडळ, संत गजानन महाराज वारकरी परिवार, राधा सत्संग मंडळ, खोलेश्वर शिवभक्त मंडळ तसेच गांधी चौक मित्र मंडळाच्या पदाधिकाऱ्यांनी रथयात्रेचे पूजन करून श्री जगन्नाथांचे दर्शन घेतले व यात्रेला शुभेच्छा दिल्या.

निंभोरा बु. येथे विजेचा शॉक लागून युवकाचा मृत्यू

नातेवाईकांची कंपनीवर गुन्हा दाखल करण्याची मागणी

प्रतिनिधी १९ जुलै

तेल्हारा : तेल्हारा तालुक्यातील निंभोरा बु. येथे गावठाण सेपरेशन फिडरच्या कामादरम्यान विजेचा शॉक लागून शेख समीर शेख जमीर वय 38, रा. तळेगाव यांच्या मृत्यूनंतर घटनास्थळी तणावपूर्ण वातावरण निर्माण झाले. मिळालेल्या माहितीनुसार, अशोका बीड कॉन कंपनी मार्फत गावठाण सेपरेशन फिडरचे काम सुरू होते. कामादरम्यान दुसऱ्या लाईनचा विद्युत प्रवाह खांबात आल्याने शेख समीर यांना जोरदार शॉक बसला आणि त्यांचा जागीच मृत्यू झाला. घटनेची माहिती मिळताच तेल्हारा पोलीस

घटनास्थळी दाखल झाले असून पंचनामाची प्रक्रिया सुरू आहे. दरम्यान, मृताच्या नातेवाईकांनी घटनास्थळी मोठी गर्दी केली असून संबंधित कंपनी व दोषींवर गुन्हा दाखल करण्याची मागणी केली आहे.

"जोपर्यंत गुन्हा दाखल होत नाही, तोपर्यंत मृतदेह घटनास्थळावरून उचलू देणार नाही," अशी ठाम भूमिका नातेवाईकांनी घेतली आहे. घटनास्थळी पोलीस बंदोबस्त वाढविण्यात आला असून परिस्थिती नियंत्रणात ठेवण्याचे प्रयत्न सुरू आहेत.

या प्रकरणाचा तपास तेल्हारा पोलीस करीत आहेत.

वेश्या व्यवसाय विरोधातील मोठी कारवाई : संघटित रॅकेटचा पर्दाफाश

आरोपींनी ग्राहकांचे व्हिडिओ काढल्याचाही दावा

प्रतिनिधी १९ जुलै

अमरावती : राजापेठ पोलीस स्टेशन, अमरावती शहर यांनी अनैतिक मानवी वाहतूक (प्रतिबंध) अधिनियम, 1956 अंतर्गत वेश्याव्यवसायाविरोधात कारवाई करून संघटित रॅकेटचा पर्दाफाश केला आहे.

प्राप्त झालेल्या गोपनीय माहितीच्या आधारे वरिष्ठ अधिकारी व सहाय्यक पोलीस आयुक्त यांच्या लेखी परवानगीनंतर पंच, बनावट ग्राहक व पोलीस पथकाच्या मदतीने सामरा नगर येथील कृष्ण मंदिराजवळ असलेल्या साईदर्शन रेसिडेन्सी, फ्लॅट क्र. 402 येथे नियोजनबद्ध सापळा कारवाई करण्यात आली. या कारवाईत आरोपी मंगला विनोद पळसपगार व सुशांत अरविंद पळसपगार यांना अटक करण्यात आली असून तीन महिलांची सुटका करण्यात आली. याप्रकरणी राजापेठ पोलीस स्टेशन येथे गु.र.नं. 564/2026 अन्वये अनैतिक मानवी वाहतूक (प्रतिबंध) अधिनियम, 1956 चे कलम 3, 4, 5 तसेच भारतीय न्याय संहिता कलम 3(5) अंतर्गत गुन्हा दाखल करण्यात आला असून पुढील तपास पोलीस उपनिरीक्षक रोशन चटे करीत आहेत. तपासाआरोपी मंगला विनोद पळसपगार हिने पोलीस कोठडीत दिलेल्या माहितीनुसार, तिचा पती विनोद पळसपगार (सध्या फरार) हा मध्य प्रदेश व पश्चिम बंगाल येथील एजंटांमार्फत महिलांना अमरावती येथे बोलावत असे. त्यानंतर शहरातील विविध उच्चभ्रू परिसरात 2 BHK फ्लॅट भाड्याने घेऊन तेथे वेश्याव्यवसाय चालविण्यात येत असल्याचे प्राथमिक तपासात समोर आले आहे. तपासात असेही निष्पन्न झाले की, मंगला पळसपगार हिने यापूर्वी साईनगर, देशमुख ले-आऊट, गोंडबाबा मंदिर परिसर तसेच सध्या सामरा नगर येथे हा व्यवसाय चालविला.

तिचा सख्खा भाऊ हा मंगलधाम परिसरात स्वतंत्रपणे अशाच प्रकारचा व्यवसाय करीत असल्याची माहिती मिळाली असून त्याबाबत पुढील तपास सुरू आहे. प्राथमिक तपासात WhatsApp Business अकाउंटद्वारे ग्राहकांशी संपर्क साधून महिलांचे फोटो पाठविणे, प्रति महिला सुमारे ₹2,500 प्रमाणे व्यवहार निश्चित करणे, तसेच आरोपींच्या मोबाईलमधून मोठ्या प्रमाणात महिलांची छायाचित्रे आढळून आली आहेत. आरोपी विनोद पळसपगार हा स्वतःच्या राहत्या घरी व्हीआयपी ग्राहकांसाठी स्वतंत्र खोली उपलब्ध करून देत असल्याचेही तपासात समोर आले आहे. आरोपींकडून मिळालेल्या माहितीनुसार, आतापर्यंत बऱ्याच महिलांना या व्यवसायात गुंतविण्यात आल्याची माहिती समोर आली असून तिची पडताळणी सुरू आहे.तसेच शहरात अशा प्रकारची आणखी काही रॅकेट कार्यरत असल्याची माहिती मिळाली असून त्याबाबत सखोल तपास सुरू आहे. आरोपींच्या मोबाईलमधील WhatsApp चॅट, संपर्क यादी, PhonePe व इतर आर्थिक व्यवहार तसेच डिजिटल पुराव्यांचे विश्लेषण करण्यात येत आहे. या तपासातून काही उच्चभ्रू व्यक्ती तसेच शासकीय व निमशासकीय कर्मचारी बळी पडल्याचे दिसून येत आहे काही ग्राहकांचे व्हिडिओ चित्रीकरण करून त्यांचा गैरफायदा घेतल्याची बाबही प्राथमिक तपासात समोर आली असून त्याबाबत तसेच या रॅकेटशी संबंधित इतर व्यक्तींच्या सहभागाबाबत अधिक तपास सुरु आहे.

कार्यवाही अधिकारी

सदर कारवाई राकेश ओला, पोलीस आयुक्त,. श्याम घुगे, पोलीस उपायुक्त, परिमंडळ-2, तसेच. संजय खताळे, सहाय्यक पोलीस आयुक्त, राजापेठ विभाग यांच्या मार्गदर्शनाखाली, वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक श्री. संदीप चव्हाण यांच्या नेतृत्वाखाली, डीबी पथकाचे सहाय्यक पोलीस निरीक्षक नितीन शिंदे तसेच तपास अधिकारी पोलीस उपनिरीक्षक रोशन चटे व त्यांच्या पथकाने यशस्वीरीत्या पार पाडली.

शेतकरी एल्गार समिती बार्शीटाकळीच्या कार्यकर्त्यांचे बेमुदत उपोषण

प्रतिनिधी १९ जुलै

बार्शीटाकळी. खरीप हंगामात बऱ्याच कंपन्याच्या बोगस बियाण्यामुळे आर्थिक संकटात सापडलेल्या शेतक-यांना दुबार पेरणीचा सामना करावा लागला आहे. त्यामुळे बार्शीटाकळी तालुक्यात शेतकरी आत्महत्या वाढण्याची परिस्थिती निर्माण झालेली आहे. प्रशासनला निवेदन देऊनही कार्यवाही होत नाही. सरकार निवेदनाची दाखल घेत नसल्यामुळे शेतकरी एल्गार समितीने तालुका कृषी अधिकारी कार्यालय आळंदा फाटा बार्शीटाकळी येथे आमरण उपोषण सुरू केले आहे. दुबार पेरणी केलेल्या शेतकऱ्यांना झालेला सर्व खर्च द्यावा, मागील वर्षी आश्वासन दिलेल्या प्रमाणे हेक्टरी १७५०० विमा द्यावा, मार्केट मध्ये बोगस बियाणे विक्री करिता आले त्याकडे दुर्लक्ष झाले. महादेव गावंडे, प्रल्हाद माळकर, किरण ठाकरे, प्रल्हाद पाटील, जनार्दन ठोक, संतोष सेवक, सुरेश वानरे.

कनिष्ठ भूवैज्ञानिक रश्मी चव्हाण यांचा अकोला जिल्हा बंजारा समाजाच्या महिला तर्फे नागरी सत्कार

प्रतिनिधी १९ जुलै

अकोला. महाराष्ट्र शासनाच्या पाणीपुरवठा व स्वच्छता विभागांतर्गत भूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणेमध्ये कनिष्ठ भूवैज्ञानिक म्हणून नियुक्ती झाल्याबद्दल रश्मी गोपीचंद चव्हाण यांचा अकोला जिल्हा बंजारा समाजाच्या महिलांच्या वतीने नागरी सत्कार सोहळा उत्साहपूर्ण वातावरणात पार पडला. यावेळी उपस्थित भगिनींनी कु. रश्मी चव्हाण यांचा शाल, पुष्पगुच्छ व स्मृतिचिन्ह देऊन सत्कार केला. त्यांच्या यशाबद्दल अभिनंदन करत पुढील शासकीय सेवेसाठी शुभेच्छा व्यक्त करण्यात आल्या. समाजातील मुलींनी उच्च शिक्षण घेऊन स्पर्धा परीक्षांच्या माध्यमातून शासकीय सेवेत प्रवेश करावा, यासाठी कु. रश्मी चव्हाण यांचे यश प्रेरणादायी असल्याचे उपस्थितांनी नमूद केले. कार्यक्रमात सौ. लता राठोड, सुनिता राठोड, सुनिता जाधव, निमा जाधव, वंदना राठोड, सविता चव्हाण, सुरेखा चव्हाण, प्रतिमा जाधव, शिल्पा राठोड, संजना चव्हाण, विद्या राठोड, टीना जाधव, कल्पना राठोड, संजीवनी राठोड, राजकन्या राठोड, प्रियंका जाधव व अर्चना जाधव यांची प्रमुख उपस्थिती होती.

आत्महत्येस प्रवृत्त केल्याप्रकरणी पत्नीविरुद्ध गुन्हा

प्रतिनिधी १९ जुलै

जळगाव जामोद : तालुक्यातील निंभोरा बु, येथील २२ वर्षीय विवाहित तरुणाने राहत्या घरी गळफास घेऊन आत्महत्या केल्याची घटना समोर आली आहे. या प्रकरणी मृताच्या वडिलांच्या तक्रारीवरून पत्नीविरुद्ध आत्महत्येस प्रवृत्त केल्याप्रकरणी शनिवारी (१८ जुलै) जळगाव जामोद पोलिस ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. मृताचे नाव श्रीकृष्ण गजानन हरमकर (वय २२, रा. निंभोरा बु.) असे आहे. पोलिसांनी दिलेल्या माहितीनुसार, त्यांचा विवाह ४ मे २०२४ रोजी झाला होता. वैवाहिक वादानंतर पत्नी माहेरी निघून गेली होती. तिला परत आणण्यासाठी अनेक प्रयत्न करूनही ती नांदण्यास तयार झाली नाही, असा आरोप फिर्यादीने केला आहे. फिर्यादीनुसार, काही दिवसांपूर्वी पत्नीने दुसऱ्या समाजमाध्यमांवर पाहिल्यानंतर श्रीकृष्ण व्यक्तीसोबत विवाह केल्याची छायाचित्रे हरमकर मानसिक तणावात गेले. त्यानंतर १३ जुलै रोजी सायंकाळी त्यांनी राहत्या घरी गळफास घेऊन आत्महत्या केल्याचे तक्रारीत नमूद करण्यात आले आहे. या प्रकरणी मृताचे वडील गजानन प्रल्हाद हरमकर (रा. निंभोरा बु) यांनी दिलेल्या तक्रारीवरून पत्नी भावना श्रीकृष्ण हरमकर (रा. जानेफळ, ता. मेहकर) हिच्याविरुद्ध आत्महत्येस प्रवृत्त केल्याचा गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

ऑपरेशन प्रहार अंतर्गत उरळ पोलिसांची अवैध गोवंश मांस विक्री करण्याऱ्यावर कारवाई

प्रतिनिधी १९ जुलै

हातरूण : पोलिस अधीक्षक अर्चित चांडक यांच्या संकल्पनेतुन ऑपरेशन प्रहार अतंर्गत आज १९/०७/२०२६ रोजी सकाळी ०६/५० वाजताचे सुमारास पोलीस स्टेशन उरळ हद्दीतील ग्राम हातरूण येथुन अनोळखी इसम गोवंश जातीचे मांस विक्री करीता त्याचे जवळील मोटार सायकल ने वाहतुक करीत आहे अशा खात्रीलायक बातमीवरून कारंजा रमजानपुर फाटा व हाता फाटा येथे नाकाबंदी करून पहील्या कारवाई मध्ये आरोपी नामे गुलाम रसुल गुलाम हुसैन वय २९ वर्ष पंचगव्हान, ता. तेल्हारा, जि अकोला याचे कब्जातुन गोवंशीय प्राण्यावे अवैधरीत्या कत्तल केलेले मास ७० किलो, किं. अ.१४०००/-रूपये व एक मोटार सायकल की अंदाजे ८००००/ रूपये असा एकुण ९४०००/रू चा मुददेमाल हस्तगत केला तसेच दुस. या कारवाई मध्ये आरोपी नामे अब्दुल रहीम अब्दुल रहेमान वय ३२ वर्ष रा हातरून, ता. बाळापुर, जि. अकोला याचे कब्जातुन गोवंशीय प्राण्याचे अवैधरीत्या कत्तल केलेले मास ६५ किलो, किं. अ. १३०००/-रूपये व एक मोटार सायकल की अंदाजे ८००००/रूपये असा एकुण ९३०००/ रू चा मुददेमाल हस्तगत केला अशा प्रकारे दोन्ही आरोपीकडुन १,८७,०००/रू चा मुददेमाल हस्तगत करण्यात आला आहे. नमुद आरोपी याचेविरूध्द प्राणी संरक्षण अधिनियम १९७६ अन्वये विवीध कलमान्वये गुन्हा दाखल करण्यात आला

सदरची कारवाई पोलिस अधीक्षक अर्चित चांडक, अपर पोलीस अधिक्षक रेड्डी, उपविभागीय पोलीस अधिकारी पडघन यांचे मार्गदर्शनाखाली ठाणेदार जनार्धन खंडेराव, उपनिरीक्षक परमेश्वर केंद्रे, ए एस आय सुरवाडे, पोहवा विजय चव्हान, पोहवा रघुनाथ नेमाडे, पो का रमेश जाधव, संतोष गाढवे, अनिल नागरे यांनी केली आहे.

सिटी न्यूज सुपरफास्ट यवतमाळ
रविवार, दि. १९ जुलै २०२६
https://epaper.citynewssuperfast.com

बोगस सोयाबीन बियाणे; सहा एफआयआर दाखल

शेतकऱ्यांची दिशाभूल; बियाणे कंपन्यांविरोधात कठोर कारवाई

प्रतिनिधी १९ जुलै

यवतमाळ: सोयाबीन बियाण्यांची उगवण न झाल्याने शेतकऱ्यांचे मोठे नुकसान झाल्याच्या तक्रारींची गंभीर दखल घेत कृषी विभागाने यवतमाळ जिल्ह्यात मोठी कारवाई केली आहे. जिल्ह्यातील यवतमाळ, दारव्हा, आर्णी, दिग्रस आणि बाभूळगाव तालुक्यांमध्ये १८ जुलै रोजी एकाच दिवशी सहा प्रथम माहिती अहवाल (एफआयआर) दाखल करण्यात आले. पार्श्व जेनेटिक इंडिया लिमिटेड, व्हिगर बायोटेक प्रा. लि. आणि बुस्टर प्लॅन्ट जेनेटिक्स प्रा. लि. या तीन बियाणे कंपन्यांविरोधात शेतकऱ्यांची दिशाभूल करून फसवणूक केल्याचा आरोप करण्यात आला आहे.

जिल्ह्यात यंदा सोयाबीन पेरणीनंतर अनेक ठिकाणी उगवण अपेक्षेपेक्षा कमी झाल्याने शेतकऱ्यांनी कृषी विभागाकडे तक्रारी दाखल केल्या होत्या. त्यानंतर कृषी अधिकाऱ्यांनी प्रत्यक्ष शेतभेटी, पंचनामे, बियाणे पिशव्यांची तपासणी, टॅगची पडताळणी तसेच प्रयोगशाळा अहवालांच्या आधारे संबंधित कंपन्यांविरुद्ध कायदेशीर कारवाईची प्रक्रिया सुरू केली. प्राथमिक तपासात काही कंपन्यांनी बियाण्यांच्या पिशव्यांवर केलेले दावे बियाणे नियमांच्या विरोधात असल्याचे निदर्शनास आल्याचा दावा फिर्यादींमध्ये करण्यात आला आहे. यवतमाळ ग्रामीण पोलीस ठाण्यात कृषी अधिकारी तथा बियाणे निरीक्षक संजय अनंतराव पवार यांनी पार्श्व जेनेटिक इंडिया लिमिटेड या कंपनीविरोधात फिर्याद दाखल केली आहे. ६ ते १५ जुलैदरम्यान सोयाबीन उगवण न झाल्याबाबत सहा शेतकऱ्यांच्या तक्रारी प्राप्त झाल्या होत्या. बियाण्यांच्या पिशव्यांवर "प्रिमियम सोयाबीन सीड" असा दावा करण्यात आला होता. हा दावा बियाणे नियम १९६८ मधील नियम १० व २३ नुसार दिशाभूल करणारा असल्याचे फिर्यादीत नमूद करण्यात आले आहे. संबंधित कंपनीने चुकीचे दावे करून शेतकऱ्यांची फसवणूक केल्याचा आरोप करण्यात आला आहे. याच दिवशी तालुका कृषी अधिकारी कार्यालयातील कृषी अधिकारी (गुणनियंत्रण) प्रेमनाथ परशराम आडे यांनी बुस्टर प्लॅन्ट जेनेटिक्स प्रा. लि. या जालना येथील कंपनीविरोधात स्वतंत्र एफआयआर दाखल केला. या कंपनीविरोधात पाच शेतकऱ्यांच्या तक्रारी प्राप्त झाल्या होत्या. तपासादरम्यान बियाण्यांच्या पिशव्यांवर "बेस्ट क्वालिटी गॅरंटी – १०० टक्के समाधान" असा दावा करण्यात आल्याचे आढळले. याशिवाय नागपूर येथील बियाणे तपासणी प्रयोगशाळेच्या अहवालात संबंधित बियाण्यांची उगवण आवश्यक ७० टक्क्यांऐवजी केवळ ५८ टक्के असल्याचे नमूद करण्यात आल्याचा उल्लेख फिर्यादीत करण्यात आला आहे. दारव्हा पोलीस ठाण्यात कृषी अधिकारी (गुणनियंत्रण) निलेश निरंजन भोयर यांनी व्हिगर बायोटेक प्रा. लि. या कंपनीविरोधात फिर्याद दाखल केली. या कंपनीच्या सोयाबीन बियाण्यांबाबत तब्बल ३८ शेतकऱ्यांनी तक्रारी नोंदवल्या आहेत. कंपनीने बियाण्यांच्या टॅगवर ७० टक्के उगवणीचा दावा केला असला तरी प्रत्यक्षात उगवण झाली नसल्याने शेतकऱ्यांची दिशाभूल झाल्याचे फिर्यादीत नमूद करण्यात आले आहे. आर्णी पोलीस ठाण्यात कृषी अधिकारी तथा बियाणे निरीक्षक लक्ष्मण केशवराव लखमोड यांनीही व्हिगर बायोटेक कंपनीविरोधात स्वतंत्र एफआयआर दाखल केला आहे. १४ ते १६ जुलैदरम्यान नऊ शेतकऱ्यांच्या तक्रारी प्राप्त झाल्यानंतर ही कारवाई करण्यात आली. कंपनीने उगवणीबाबत केलेला दावा आणि प्रत्यक्ष परिस्थिती यात मोठी तफावत असल्याचा आरोप फिर्यादीत करण्यात आला आहे. दिग्रस पोलीस ठाण्यात कृषी अधिकारी (गुणनियंत्रण) साक्षी सुरेश आडे यांनी बुस्टर प्लॅन्ट जेनेटिक्स कंपनीविरोधात फिर्याद दिली. या कंपनीच्या बियाण्यांबाबत ३१ शेतकऱ्यांनी तक्रारी केल्या आहेत. प्रयोगशाळेच्या अहवालात उगवणीचे प्रमाण अपेक्षित निकषांपेक्षा कमी असल्याचे नमूद करण्यात आले असून, कंपनीने "बेस्ट क्वालिटी गॅरंटी – १०० टक्के समाधान" असा दावा करून शेतकऱ्यांची फसवणूक केल्याचा आरोप करण्यात आला आहे. बाभूळगाव तालुक्यातही बुस्टर प्लॅन्ट जेनेटिक्स कंपनीविरोधात स्वतंत्र गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. त्यामुळे जिल्ह्यात एकाच दिवशी विविध पोलीस ठाण्यांत दाखल झालेल्या एफआयआरची संख्या सहावर पोहोचली आहे. कृषी विभागाने यापूर्वी तक्रारींची पडताळणी, शेतभेटी, पंचनामे आणि बियाण्यांचे नमुने तपासणीसाठी प्रयोगशाळेत पाठविल्यानंतरच ही कारवाई केली असल्याची माहिती सूत्रांनी दिली. या सर्व प्रकरणांमध्ये अत्यावश्यक वस्तू अधिनियम, १९५५ मधील कलम ३ व ७, बियाणे कायदा १९६६ मधील संबंधित तरतुदी, बियाणे नियम १९६८ मधील नियम १० व २३ तसेच भारतीय न्याय संहिता (बीएनएस) कलम ३१८ (४) अंतर्गत गुन्हे दाखल करण्यात आले आहेत. संबंधित पोलीस ठाण्यांकडून तपास सुरू असून बियाणे उत्पादन, पॅकिंग, विक्री, गुणवत्तेचे दावे आणि प्रयोगशाळा अहवाल यांची सखोल पडताळणी केली जाणार आहे. जिल्ह्यात मोठ्या प्रमाणावर सोयाबीन पेरणी झाल्यानंतर उगवण न झाल्याच्या तक्रारी वाढत असल्याने कृषी विभागाने यापुढेही दोषी आढळणाऱ्या कंपन्यांविरोधात कठोर कारवाईचा इशारा दिला आहे. या कारवाईकडे जिल्ह्यातील हजारो सोयाबीन उत्पादक शेतकऱ्यांचे लक्ष लागले असून तपासातून पुढे आणखी धक्कादायक बाबी समोर येण्याची शक्यता व्यक्त केली जात आहे.

आर्णी बसस्थानक परिसरातील 200 मीटरमध्ये अवैध पार्किंगवर कारवाई

वाहतूक नियमांचे पालन करण्याचे आवाहन

प्रतिनिधी १९ जुलै

आर्णी : उच्च न्यायालयाच्या निर्देशानुसार बसस्थानकाच्या २०० मीटर परिसरात खाजगी वाहनांचे पार्किंग व अनधिकृत थांबे करण्यास मनाई असतानाही आर्णी बसस्थानक परिसरात नियमभंगाच्या घटना वाढत असल्याची दखल घेत विशेष कारवाई मोहीम राबविण्यात आली. या मोहिमेत नियमबाह्य पद्धतीने उभी करण्यात आलेल्या वाहनांवर दंडात्मक कारवाई करण्यात आली.

बसस्थानक परिसरात अवैध पार्किंगमुळे वाहतूक कोंडी, अपघाताचा धोका आणि प्रवाशांची गैरसोय वाढत असल्याच्या तक्रारी सातत्याने पुढे येत होत्या. या पार्श्वभूमीवर उप प्रादेशिक परिवहन विभागाचे मोटार वाहन निरीक्षक रविंद्र पायमल यांच्या नेतृत्वाखाली विशेष कारवाई करण्यात आली. कारवाईदरम्यान वाहनचालकांना उच्च न्यायालयाच्या आदेशाची तसेच वाहतूक नियमांची माहिती देण्यात आली.रविंद्र पायमल यांनी नागरिकांना बसस्थानकाच्या २०० मीटर परिसरात वाहने उभी न करण्याचे आवाहन केले आहे. नियमांचे उल्लंघन करणाऱ्या वाहनधारकांवर यापुढेही दंडात्मक कारवाई सुरू राहणार असल्याचे त्यांनी स्पष्ट केले.बसस्थानक परिसरात शिस्तबद्ध वाहतूक व्यवस्था निर्माण करण्यासाठी नागरिकांनी प्रशासनाला सहकार्य करावे. वाहतूक नियमांचे काटेकोर पालन झाल्यास वाहतूक कोंडी कमी होऊन प्रवाशांचा प्रवास अधिक सुरक्षित आणि सुरळीत होईल, अशी अपेक्षाही त्यांनी व्यक्त केली आहे.

इथेनॉल मिश्रित पेट्रोलमुळे वाहनधारक त्रस्त

प्रतिनिधी १९ जुलै

दिग्रस : दिग्रस शहरासह तालुक्यात पेट्रोलमध्ये वाढत्या इथेनॉल मिश्रणामुळे वाहनांमध्ये तांत्रिक बिघाड होत असल्याच्या तक्रारी वाढत आहेत. इंजिनची कार्यक्षमता कमी होणे, वाहन सुरू होण्यास अडचण, मायलेज घटणे, फ्युएल पंप व इंजेक्टरमध्ये बिघाड होणे, तसेच देखभाल खर्च वाढल्याने वाहनधारकांमध्ये नाराजी व्यक्त होत आहे.

पेट्रोलचे दर आधीच उच्चांकी पातळीवर असताना वारंवार होणाऱ्या दुरुस्तीमुळे आर्थिक भार वाढल्याचे वाहनचालकांचे म्हणणे आहे. ग्रामीण भागातील नागरिक दैनंदिन प्रवासासाठी दुचाकींवर अवलंबून असल्याने त्यांना या समस्येचा अधिक फटका बसत असल्याचे दिसून येत आहे.

पर्यावरणपूरक इंधन धोरणाला विरोध नसला तरी त्याचे दुष्परिणाम सर्वसामान्य वाहनधारकांवर पडू नयेत, अशी अपेक्षा व्यक्त होत आहे. इथेनॉल मिश्रणामुळे वाहनांवर होणाऱ्या परिणामांबाबत शासन, तेल कंपन्या आणि वाहन उत्पादकांनी स्पष्ट मार्गदर्शक सूचना द्याव्यात, तसेच तांत्रिक अडचणी दूर करण्यासाठी आवश्यक उपाययोजना कराव्यात, अशी मागणी वाहनधारकांनी केली आहे. इंधनाच्या गुणवत्तेची स्वतंत्र तपासणी, वाहनांवरील परिणामांचा सखोल अभ्यास आणि आवश्यक असल्यास इथेनॉल मिश्रण धोरणाचा फेरविचार करण्याची मागणी दिग्रसमधील नागरिकांनी केंद्र व राज्य सरकारकडे केली आहे. पर्यावरण संरक्षणाबरोबरच वाहनधारकांचे आर्थिक हितही जपले जावे, अशी अपेक्षा व्यक्त केली जात आहे.

पावसाने फिरवली पाठ ; कोरड्या दुष्काळाचे सावट

प्रतिनिधी १९ जुलै

उमरखेड : जूनपासून समाधानकारक पाऊस न झाल्याने उमरखेड तालुक्यात खरीप हंगाम गंभीर संकटात सापडला आहे. पेरणीनंतर पावसाने दडी मारल्याने सोयाबीन, कपाशी आणि हळदीची पिके करपू लागली असून महागडी बियाणे व खते वापरूनही पिकांना पाणी मिळत नसल्याने शेतकरी हवालदिल झाला आहे. हवामान विभागाने पुढील काही दिवसही पावसाची शक्यता नसल्याचे वर्तविल्याने कोरड्या दुष्काळाचे सावट अधिक गडद झाले आहे.जूनअखेरीस झालेल्या अल्प पावसावर विश्वास ठेवून शेतकऱ्यांनी मोठ्या प्रमाणावर पेरणी केली. सुरुवातीला काही ठिकाणी उगवण चांगली झाली; मात्र त्यानंतर पावसाने ओढ दिल्याने पिके सुकू लागली आहेत. जमिनीतील ओलावा संपल्याने अनेक शेतांमध्ये भेगा पडल्या असून पिके वाचविण्याचे मोठे आव्हान शेतकऱ्यांसमोर उभे राहिले आहे.

खरीप हंगामासाठी अनेकांनी कर्ज काढून किंवा उसनवारी करून बियाणे व खते खरेदी केली होती. आता ही गुंतवणूक वाया जाण्याची भीती निर्माण झाली असून संपूर्ण वर्षाच्या उत्पन्नाबाबत अनिश्चितता वाढली आहे. आणखी काही दिवस पाऊस न झाल्यास उभी पिके पूर्णपणे नष्ट होण्याची शक्यता व्यक्त केली जात आहे.दरम्यान, पावसाच्या दीर्घ खंडाचा परिणाम ग्रामीण अर्थव्यवस्थेवरही दिसून येत आहे. शेतकऱ्यांच्या हातात पैसा नसल्याने तालुक्यातील बाजारपेठा ओस पडल्या आहेत. वातावरणातील बदलामुळे सर्दी, ताप, खोकला तसेच उलट्या-जुलाबाच्या रुग्णांमध्येही वाढ झाली आहे. शेतीचे नुकसान आणि वाढता आरोग्य खर्च यामुळे ग्रामीण भागातील नागरिक दुहेरी संकटाचा सामना करत आहेत.शेतकऱ्यांनी शासनाने तातडीने परिस्थितीचा आढावा घेऊन आवश्यक मदत, पीक पाहणी आणि दुष्काळी उपाययोजना सुरू करण्याची मागणी केली आहे. खरीप हंगाम वाचविण्यासाठी आता सर्वांच्या नजरा आभाळाकडे लागल्या आहेत.

ऊन, वारा, पावसात प्रवाशांची परवड; दिग्रसला आधुनिक प्रवासी निवारे कधी?

प्रतिनिधी १९ जुलै

दिग्रस : दिग्रस शहरातील नवीन बसस्थानक शहराच्या एका टोकाला असल्याने विविध भागांतील प्रवाशांना एसटी बसची प्रतीक्षा करताना मोठ्या गैरसोयीचा सामना करावा लागत आहे. शहरातील प्रमुख ठिकाणी प्रवासी निवाऱ्यांचा अभाव असल्याने उन्हाळ्यात कडक ऊन, पावसाळ्यात मुसळधार पाऊस तर हिवाळ्यात थंडीचा त्रास सहन करावा लागत असून, तातडीने आधुनिक प्रवासी निवारे उभारण्याची मागणी नागरिकांनी केली आहे.

छत्रपती शिवाजी महाराज चौक, शंकर टॉकीज परिसर, देव नगर, लाठीवाला पेट्रोल पंपासमोर, आर्णी बायपास पुलालगत आणि आर्णी रोड बायपास वळण या ठिकाणी दररोज शेकडो विद्यार्थी, महिला, ज्येष्ठ नागरिक, कामगार आणि प्रवासी बसची वाट पाहत उभे असतात. मात्र बहुतांश ठिकाणी साधा निवाराही नसल्याने नागरिकांना उघड्यावरच थांबावे लागत आहे.

प्रवासी निवारे उभारल्यास उन्हापासून, वाऱ्यापासून आणि पावसापासून संरक्षण मिळण्याबरोबरच बसची प्रतीक्षा अधिक सुरक्षित आणि सुसह्य होईल, असे नागरिकांचे म्हणणे आहे. शहराची वाढती लोकसंख्या आणि सार्वजनिक वाहतुकीचा वाढता वापर लक्षात घेऊन संबंधित प्रशासन, लोकप्रतिनिधी आणि महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाने तातडीने निधी उपलब्ध करून आधुनिक प्रवासी निवारे उभारावेत, अशी मागणी होत आहे. "प्रवाशांची गैरसोय थांबवा; दिग्रसला आधुनिक प्रवासी निवाऱ्यांची गरज आजची आहे, उद्याची नाही," अशी भावना दिग्रसकर नागरिकांनी व्यक्त केली आहे.

जिजामाता कला महाविद्यालयात 'प्राचीन भारतीय संस्कृती' विषयावरील ब्रिज कोर्स

प्रतिनिधी १९ जुलै

दारव्हा : स्थानिक जिजामाता कला महाविद्यालयाच्या इतिहास विभागामार्फत बी.ए. भाग-१ च्या विद्यार्थ्यांसाठी 'प्राचीन भारतीय संस्कृती' या विषयावर ब्रिज कोर्सचे आयोजन करण्यात आले. महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. यादव सोळंके यांच्या मार्गदर्शनाखाली हा उपक्रम राबविण्यात आला.

ब्रिज कोर्समध्ये विद्यार्थ्यांना प्राचीन भारतीय संस्कृती, चालीरीती, परंपरा, सामाजिक मूल्ये, देवाण-घेवाणीची संस्कृती आणि मान-सन्मान यांसारख्या विषयांची माहिती देण्यात आली. भारतीय संस्कृतीचा वारसा जतन करून त्याचे संवर्धन करण्याची गरज असल्याचे मार्गदर्शन यावेळी करण्यात आले. कार्यक्रमाचे आयोजन व नियोजन इतिहास विभागप्रमुख डॉ. रामधन हिरे यांनी केले. उपक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी डॉ. जयवंत जुकरे, डॉ. राजेश गेडाम, डॉ. पुरुषोत्तम बांडे, डॉ. प्रीती ठाकरे, डॉ. रूपाली कणसे तसेच शिक्षकेतर कर्मचारी नितेश कदम, सचिन माटोडे, सतीश सरतापे, विनोद कंटाळे आणि सोमराज लोहकरे यांनी सहकार्य केले.

गांजासह तरुण अटकेत

प्रतिनिधी १९ जुलै

वणी : वणी शहरात अंमली पदार्थांच्या विक्रीवर आळा घालण्यासाठी राबविण्यात आलेल्या मोहिमेत गुन्हे शोध पथकाने एका तरुणाला गांजासह अटक केली. आरोपीकडून सुमारे ३७० ग्रॅम गांजा, रोख रक्कम आणि गुन्ह्यात वापरलेला मोबाईल असा एकूण २८ हजार ८८० रुपयांचा मुद्देमाल जप्त करण्यात आला.

पोलीस निरीक्षक भानुदास पिदुरकर यांच्या मार्गदर्शनाखाली गुन्हे शोध पथक शहरात गस्त घालत असताना एकतानगर येथील नगरपरिषद कॉम्प्लेक्सजवळ एक व्यक्ती गांजाची विक्री करण्यासाठी थांबला असल्याची गोपनीय माहिती मिळाली. त्यानुसार पोलिसांनी सापळा रचून संशयिताला ताब्यात घेतले. चौकशीत संशयिताचे नाव सुजल मंगेश गोहोकार (वय २०, रा. एकतानगर, वणी) असे निष्पन्न झाले. त्याच्या ताब्यातील पिशवीची तपासणी केली असता ३७० ग्रॅम गांजा, गांजा विक्रीतून मिळालेली रोख रक्कम आणि एक मोबाईल असा एकूण २८ हजार ८८० रुपयांचा मुद्देमाल आढळून आला. याप्रकरणी आरोपीविरुद्ध एनडीपीएस कायद्यान्वये गुन्हा दाखल करून त्याला अटक करण्यात आली.

ही कारवाई पोलीस अधीक्षक कुमार चिंता, अपर पोलीस अधीक्षक अशोक थोरात, उपविभागीय पोलीस अधिकारी रॉबीन बन्सल आणि पोलीस निरीक्षक भानुदास पिदुरकर यांच्या मार्गदर्शनाखाली करण्यात आली. कारवाईत गुन्हे शोध पथकातील पोलीस अधिकारी व कर्मचाऱ्यांनी सहभाग घेतला.

अवैध मुरूम उत्खनन प्रकरणी सुकळी येथील उपसरपंच शिवाजी रावते अपात्र

प्रतिनिधी १९ जुलै

उमरखेड : उमरखेड तालुक्यातील सुकळी (ज.) ग्रामपंचायतीचे प्रभारी सरपंच तथा उपसरपंच शिवाजी सदाशिव रावते यांना अवैध मुरूम उत्खनन आणि आर्थिक अनियमिततेच्या प्रकरणात महाराष्ट्र ग्रामपंचायत अधिनियम, १९५९ च्या कलम ३९(१) अन्वये उपसरपंच, प्रभारी सरपंच तसेच ग्रामपंचायत सदस्यपदासाठी अपात्र घोषित करण्यात आले आहे. अमरावती विभागाच्या अपर आयुक्तांनी १४ जुलै रोजी हा आदेश दिल्याने तालुक्यात राजकीय वर्तुळात खळबळ उडाली आहे.

तक्रारदाराने दाखल केलेल्या अर्जानुसार, रावते यांनी प्रभारी सरपंच म्हणून कार्यरत असताना मौजा सुकळी (ज.) येथील सर्वे क्रमांक १३२ मधून नियमबाह्य पद्धतीने मुरूम उत्खनन करून त्याची विक्री केली. तसेच १४ वा व १५ वा वित्त आयोगाच्या निधीच्या वापरात अनियमितता आणि कथित बनावट स्वाक्षऱ्यांच्या आधारे आर्थिक व्यवहार केल्याचे आरोप करण्यात आले होते.

चौकशीत चंद्रपूर येथील ईटीएसच्या अहवालात ३,५५६ ब्रास अवैध मुरूम उत्खनन झाल्याचे नमूद करण्यात आले. तहसीलदारांनी ८३९ ब्रास उत्खनन ग्राह्य धरून ६२ लाख ९२ हजार ५०० रुपयांचा दंड ठोठावला होता. हा कदंड उपविभागीय अधिकारी व जिल्हाधिकाऱ्यांनी कायम ठेवल्यानंतर मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यवतमाळ यांनी अपर आयुक्तांकडे अपात्रतेची शिफारस केली होती.

सुनावणीदरम्यान दोन्ही बाजूंचे युक्तिवाद, चौकशी अहवाल आणि उपलब्ध पुरावे विचारात घेऊन अपर आयुक्तांनी रावते यांनी कर्तव्यात कसूर व अनियमितता केल्याचे स्पष्ट झाल्याचे नमूद केले.

जुगार अड्ड्यावर छापा, गॅस सिलेंडरच्या काळाबाजारप्रकरणी गुन्हा

प्रतिनिधी १९ जुलै

महागाव : महागाव पोलिसांनी गुप्त माहितीच्या आधारे दोन वेगवेगळ्या ठिकाणी धडक कारवाई करत अवैध जुगार अड्ड्यावर छापा टाकून चौघांना ताब्यात घेतले, तर घरगुती गॅस सिलेंडरचा काळाबाजार करणाऱ्या एका हॉटेल चालकाविरुद्ध अत्यावश्यक वस्तू अधिनियमांतर्गत गुन्हा दाखल केला.

नांदगावण शेतशिवारात ५२ पत्त्यांचा जुगार सुरू असल्याची माहिती मिळाल्यानंतर पोलिसांनी १७ जुलै रोजी छापा टाकला. या कारवाईत मारोती कदम, चेतन टमके, अताउल्ला खान पठाण (सर्व रा. महागाव) आणि रवि जाधव (रा. तोंडा, ता. हदगाव) यांना ताब्यात घेण्यात आले. त्यांच्या ताब्यातून ३ हजार ८१० रुपयांची रोख रक्कम जप्त करण्यात आली. याप्रकरणी महागाव पोलिस ठाण्यात महाराष्ट्र जुगार प्रतिबंधक कायद्यान्वये गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

दुसऱ्या कारवाईत राष्ट्रीय महामार्ग क्रमांक ३६१ वरील खडका फाट्याजवळील 'हॉटेल शिवनेत' येथे छापा टाकण्यात आला. पांडुरंग मारोती गायकवाड (रा. खडका) हा घरगुती वापरासाठी असलेल्या एचपी कंपनीच्या गॅस सिलेंडरचा व्यावसायिक वापर करून काळाबाजार करत असल्याचे पोलिसांच्या निदर्शनास आले. त्याच्याकडून दोन गॅस सिलेंडर, गॅस भट्टी व गॅस शिगडी असा १९ हजार ६०० रुपयांचा मुद्देमाल जप्त करण्यात आला. याप्रकरणी अत्यावश्यक वस्तू अधिनियम, १९५५ अंतर्गत गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

पोलीस अधीक्षक कुमार चिंता, अपर पोलीस अधीक्षक अशोक थोरात आणि उपविभागीय पोलीस अधिकारी अमर मोहिते यांच्या मार्गदर्शनाखाली पोलीस निरीक्षक सेवानंद वानखडे, उपनिरीक्षक किशोर मुरकुटे तसेच पोलिस पथकाने ही कारवाई केली. अवैध धंद्यांविरोधातील कारवाया यापुढेही सुरू राहणार असल्याचे पोलिसांनी स्पष्ट केले आहे.

हे दैनिक मालक, मुद्रक, प्रकाशक प्रदीप पुंडलिकराव देशमुख यांनी सायरन ऑफसेट प्रिंटर्स एमआयडीसी क्र. २ पोलिस स्टेशन समोर ता. जि. अकोला येथे मुद्रित करून सिटी न्युज सुपरफास्ट कार्यालय द्वारा ॲड राजेश शहा बिल्डींग (लाला बिल्डींग समोर) अवधूतवाडी यवतमाळ ता. जि. यवतमाळ येथे प्रकाशित केले. ■ **मुख्य संपादक : प्रदीप पुंडलिकराव देशमुख** ■ **संपर्क** – 0724-2435573, 2444774 - email- citynewss80@gmail.com, RNI No.-MAHMAR/26/A3072, RRC Helpline No. 8484842135